

SANDARA

DALBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:

Amerikoje 2.00
 Kanadoje ir Lietuvoje \$3.00
 Pusei metų:
 Amerikoje \$1.25
 Kanadoje ir Lietuvoje \$1.50
 Skelbimų kainas klauskite laišku.

SANDARA

327 E. St. So. Boston, Mass.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA

LITHUANIAN WEEKLY

Published by Lithuanian National

League of America.
 Consisting of 95 Branches, Located
 in all largest cities of the U. S. A.
 Represents over 50,000 Lithuanians
 in New England, and about 700,
 000 in the United States

SANDARA

327 E St. So. Boston, Mass.

Nr. 12.

Tel. So. Boston 2408

SO. BOSTON, MASS. KOVO 22 D. 1928

Kaina 5 centai

METAI XV

Trumpos žinios

PORTO RICO salos gyventojai reikalauja iš Amerikos pilnos nepriklausomybės, bet pr. Coolidge jiems atsakė ją suteikti.

PILSUDSKIS įsteigė čerezvičai, visai panašią kaip Sovietuose. Jau iškelta 250 bylų aukštiems lenkų valdininkams.

PENN. ANGLIŲ kasyklose Senato komisija pasiūlė taikos projektą, kuriuo manoma sutaikinti streikuojančius darbininkus su kasyklų savininkais.

IMPORTAS iš Italijos oru. Lietuvoj Alytaus apylinkėj vas. 18 d. pasnigo gvais kopustų kirmėnais ir kitokiais vabalais. Spėjama, kad audra juos atnešė iš Italijos.

ITALIJOS seime senas 86 m. atstovas Grolitti, buvęs premjeras, smarkiai išėjo prieš fašizmą ir reikalavo grąžinti demokratinę tvarką.

350.000 KRIMINALISTŲ yra Jungt. Valst. kaip praneša Chicagos teisėjas Kavanagh.

KAIP PILSUDSKIS laimėjo rinkimus pradeda aiškėti. Konfiskuoti buvo višų pozicijos laikraščiai, o "Gaz. Warszawska" net 4 kartus per vieną dieną.

ATEIVYBĖS ĮSTATYMO pataisymas žulig kurio ir Lietuvai būtų kiek padidinta kvota, Senato komisijos pakiktas įtvirtu. Spėjama, kad bus atidėtas dar metams.

BORAH kolektoja pinigų atmokėti aliejaus karaliui Sinclair \$160,000, duotus republikonams laike rinkimų. Turi surinkęs dar tik \$5,500.

1,370,000 RUBLIŲ "pasaulinei revoliucijai" prašvilpęs bolševikų kominternas pernai metais.

SANTOS mieste Brazilijoje nugriuvus laikniui užmušta 92 žmonės.

DAR 1000 jurininkų siunčia J. V. į Nicaragua. Sandino malšinti. Jau bus pasiųsta viso 3500 kareivių.

CALIFORNIJOS potviny surasta 362 žuvę žmonės, o virš 300 dar pasiūgėdama.

Lenkai Sutiko Derėtis Karaliaučiuje 30 d. Kovo

VOLDEMARO NAUJA NOTA LENKIJAI

Kovo 1 d. Voldemaras nusiuntė dar vieną notą Zaleckiui, išmetinėdamas jam už nutylėjimą Voldemaro iškeltų klausimų, stebėdamosi del Zaleckio notos ultimatyvio tono, siūlydamas pakviesti į derybas Tautos Sąjungos atstovą liudininką, arba, jei p. Zaleckis tokio liudininko nenorėtų, pradėti ir be jo Karaliaučiuje derybas kovo 30 d.

LENKAI OFICIALIAI SUTIKO

Londonas. Kovo 18 d. Lenkija telegrama atsakė Voldemarui sutinkanti pradėti derybas Karaliaučiuje kovo 30 d. Reikiama Tautų Sąjungos liudininkas lenkam nepageidaujamas.

DIKTATUROS PAVOJUS LATVIJOJ

N. Y. Times iš kovo 18 rašo, kad susidarius Latvijoje nestipriai koalicijai, kilo rimtas pavojus, kad fašistai ruošias pasekt savo kolegų Lietuvoj pėdomis ir įvesti Latvijoje diktaturą. Po perversmo Lietuvoje ir Latvijos fašistai pasidarė labai veiklus. Dabar nuo sausio vidurio ten valdžia sudaryta iš buržuazinio bloko ir fašistuojančio centro. Socialistai iš 100 atstovų teturį 33. Armijos vadas esąs fašistų šalininkas. Ateinantį rudenį bus nauji rinkimai.

KARALIAUS PADEKA KOMUNISTAMS

Dabar po Europą važinėjas vienos labiausia atsilikusios šalies Afganistano karalius Amanullah. Iš Vokietijos jis net į Sovietų Rusiją važiuoja! Berlyne jam beviešint užpuolė jį, minia komunistų. Šaukdama: "Šalin, tu dykaduoni valkata!" Karalius vežime atsistojo ir rėkiantiems komunistams maloniausiai dėkojo, galvą lenkdamas. Paašėjo, kad jis vargšas nėra dar matęs pykstančių žmonių ir neturi jokio supratimo, kad jį karalių kas kolytų. Tuo tarpu policija tuos "sveikintojus" išgailinojo.

Valstybės vyras turi turėti širdį galvoje.

J. SHARKEY VEL PAKILO

KUMSTYNĖS TURI ĮVYKT LIĖPOS MĖN.

New York. Kovo 19 d. N. Y. valst. atletikos komisija sudarė sąrašą kandidatų, kurie turės rungtis su Tunney del pasaulinio čempionato. Sąraše pirmuoju pastatytas Jack Sharkey Žukauskas, antruoju Tom Heeney ir trečiuoju Johny Risco. Komisija pasiuntė Tunney žinią, kad nuo šio kovo 22 d. per pusę metų Tunney pasirinkti iš nurodytu kandidatų vieną. Tunney esą pasiryžęs rungtynes paskirti liepos mėnesį.

VARŽYTINĖS DEL JACK SHARKIO

Konkurencija Rickardui
 Kaip žinome, New York kumstynių promoteris Rickard del savo biznio išrovakimū neteisėtai priparžino Dempsey laimėtoju ant Sharkio, Heeney padarė lygiomis, nors Sharkis buvo laimėjęs, dabar Risco padarė laimėtoju, nors jis Sharkio nenugalėjo.

Už tai Rickardui atsirado konkurentas Humbert J. Fugary ir pakvietė Sharkį boksuotis su Godfrey, Uzduduno nugalėtoju.

DAR 2 LAKUNAI ŽUVO ATLANTIKE

Trečia moteris oro auka
 Kovo 14 d. iš Anglijos tydomis išskrido į Ameriką vieno lordo Inchape dukte Elsie Mackay su lakunu Hinchcliffe. Kaip išskrido, taip ir dingo. Tai jau bus 9 lakunai žuvę Atlantike. Lindgerui keliamos dieviškos pagarbos, bet niekas nei neprisimena, kad už jo rizikingą pasisėkimą 9 žuvo, kurie nebutų rizikavę jei Lindbergui nebutų pirmam pasiėkę.

SUBAMRINĄ S 4 IŠKĖLĖ

Rado dar 8 lavonus
 Pereitos savaitės gale iškėlė Provincetowne nugaruodintąjį pavandeninį laivą S 4 su 40 žmonių. Laivas parvežta į Bostono uostą, kur atidarius įrasti dar 8 lavonai. Jokių užrašų pas skenduolius nėra.

ANTANAS SODEIKA "RIGOLETTO" ROLĖJE

Artistas bariton. Antanas laiką nepasitraukdamas Sodeika jau koncertuoja jį dainavo Lietuvos Operos Amerikoje. Kovo 30 d. jis bus Bostone ir tą vakarą duos vienintelį koncertą bostoniškams: 500 spektaklių, kurių daugumoj dalyvavo p. A. Sodeika. Jis nepalyginamai iš jo koncertų prieš 8 metus. Paskiau per tą visą Demonas.

Bolševikų valdžia sugriuvo

KALININAS IR RYKOVAS PRIES STALINĄ
STALINAS PRIES BUCHARINĄ

TALINAS. Iš Maskvos praneša, kad prasidėjo aštri kova tarp Stalino ir Rykovo grupės iš kitos: jų santykiai taip pablogėję, kad kalbama apie Stalino pašalinimą nuo partijos generalinio sekretoriaus vietos.

Kalininas ir Rykovas reikalauja dar daugiau nusileisti valstiečiams, o Stalinas nenorįs. Kad sustiprintų savo padėtį, Stalinas žadąs taikintis su Trockiū. Tarp Bucharino ir Stalino irgi kilo nesupratimų, nes Bucharinas pradėjo reikalauti kairiojo kurso.

VALSTIEČIAI NUVERS KOMUNISTŲ DIKTATURĄ.

Prancūzų laikraštis "Populaire", pranešdamas apie prasidėjusią tarp Rykovo, Kalinino ir Stalino kovą, pabrėžia, kad Rykovas ir Kalininas, nekreipdami dėmesio į leninismo principus reikalauja stambių nusileidimų valstiečiams, kapitalistams ir

LAIŠKAI IS LIETUVOS

AR TIK REIKALAS NEPAAIŠKĖS

Pereitų metų rugsėjo m. 9 d. Tauragės sukilimas buvo, kaip neišsirpusi uoga, nelaiku nuskintas. Per jį buvo išblaškyta, sugrūsta į kalėjimus ir išduyta žymus skaičius kovotojų už demokratijos idėją Lietuvoje, be to, jis ilgesniam laikui sulipdė savaime bekrankiančias negausingas ciles fašistų, kurie tarpusavy piovės nebeapsidalydami grobiu. Reikėjo tik išlaukti tam tikrą laiką ir lemiamu momentu suduoti lemiamą smugį. Dabar, kai visi paaikšėjo visos aplinkybės nenorom veržiasi galvon mintis, jog tai buvo išprovokuotas dalykas. Fašistinė valdžia gerai žinojo tvankią Tauragės atmosferą ir tas matyt net iš tokios smulkmenos, kaip pav. plačiai tą vasarą gastroliavęs Lietuvos provincijose p. Smetona kelis sykius skelbėsi atvažiuosias ir į Tauragę, tačiau nežiūrino to, kad visados turėjo su savim drąsų palydovą su didele pypke ir kančium rankoje kazoką puskarininką ir lenką, dabartinį Vyriausiojo štabo viršininką, Plechovičių, vis tik atvykti nedrįso.

Jeronimas Plečkaitis dabar organizuoja "lietuvišką vaiską" Lydoje, dirba visiškame kontakte su Lenkijos valdžia gaudamas iš jos ginklus, pinigus ir visa kita.

Dabar jau paaikšėjo, "organizatorium" ir vyriausioju vadu tą dieną buvo Jeronimas Plečkaitis. Jis įsakė a. a. Mikulskui pradėti sukilimą, o tas klausydamas jo, kaip partijos centro komiteto nario, šį įsakymą pradėjo vykdyti, o po laiko paaikšėjus, kad negerai, nesklaidžiai eina ir nušautoma liudna pabaiga, pabėgo ir pasislėpė šiauduose, visus išvestus į gatvę žmones palikdamas fašistų ir dievo apvaizdai. Be to, kai buvo pastebėta, jog atvyksta kariuomenė, Mikulskis, tur but Plečkaicio pamokytas, pasakė blogai ginkluotai ir be vado miniai, kad kariuomenė atvyksta draugiškais tikslais, padėti... tur but, pabaliavoti, pietus pavalgyti jau paimtoį Tauragėį, o pats tuoj spruko. Nieko bendro neturint su kariuomene ir palikti tokioį padėty — daugiau negu provokatoriška. Tuo atveju aš Mikulskį nedaug teiktinu; matyt, jis griežtai laikėsi Plečkaicio nurodymų.

Stai neseniai prieš pat savo galą Kauno "Lietuvis", tur but, per korespondento siauraprotiškumą ir revliatoriaų neapsižiurėjimą, deda gana charakteringą žinutę, esą Plečkaitis buvęs politinės policijos agentas ir gaudavęs atlyginimą. Į tai "Lietuvos Žinios" atsiliepia "Lietuviui" gana nemalonia replika, bet "Lietuvis" po laiko susipratęs tyli lyg dvarą praradęs, priima ir "L. Ž." repliką. Tas reikalas labai sudomino p. F. Bortkevičienę ir p. Bielinį, ir jiedu žygiuoja pas p. Staškevičių, pol. policijos v-ką, tuo reikalu pasiteirauti. Tas žmogelis vnyiojasi, gnyiojasi ir pagaliau vis tik pasako, jog tai tiesa, galįs ir dokumentais įrodyti. Mano galva, jei jis žinotų savo vyriausiųjų viršininkų nuostatymą, tai nieku gyvu nebutų reikalą išdavęs, tik lietuviškas nai-viškumas ir reikalo nežinojimas teleido jam tai padaryti. (Žiur. š. m. "Lietuvos Žinias", rodos, vasario m. 4 d.)

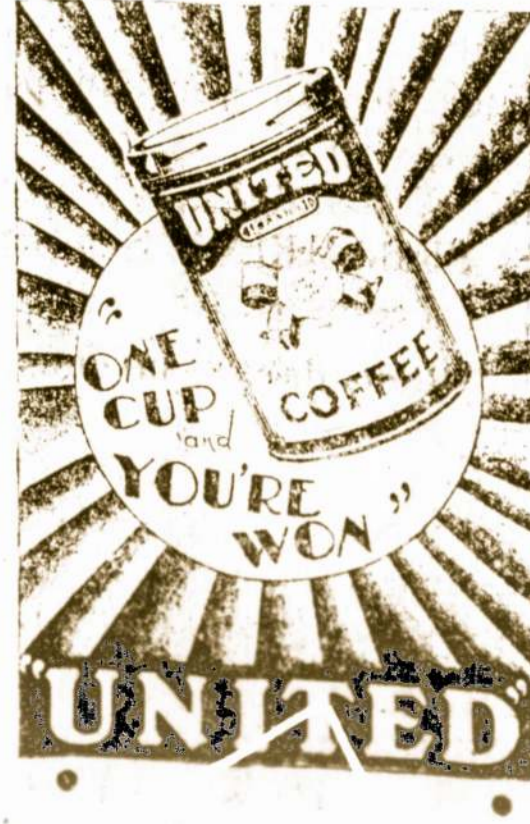
Zemaičių Meška.

"LIAUDIES BALSA" UŽDARĖ

V. Mickus areštuotas?
 Gauta tikrų žinių, kad Rygoj leistas emigrantų laikraštis "Liaudies Balsas" uždarytas. Leidėjas agr. V. Mickus latvių valdžios buvo suimtas. Priežastis tik tiek tikrai žinoma, kad laike Rygos miesto rinkimų tas laikraštis smarkiai išėjo prieš kunigo Juodvalkio kandidatūrą nuo lietuvių, už ką kun. Juodvalkis apskundė laikraštį ir leidėją. Ar V. Mickus paleistas žinių nėra.

KUNIGAS VEDĖ TELEFONISTĖ

New Haven, Conn. kovo 11 d. numetęs savo ilgus rubus kunigas T. Ledvich šio miesto sv. Juozapo bažnyčios kuratorius apsivedė su telefoniste M. E. Shaughnenny. Kunigas už tai tebe bažnyčios autoritetų išvilktas ir ekskomunikuotas, dabar gyvena su jauna žmona Newark. Vedė civiliai. Jis 3 m. jo žmona m. deda gana charakteringą žinutę, esą Plečkaitis buvęs politinės policijos agentas ir gaudavęs atlyginimą. Į tai "Lietuvos Žinios" atsiliepia "Lietuviui" gana nemalonia replika, bet "Lietuvis" po laiko susipratęs tyli lyg dvarą praradęs, priima ir "L. Ž." repliką. Tas reikalas labai sudomino p. F. Bortkevičienę ir p. Bielinį, ir jiedu žygiuoja pas p. Staškevičių, pol. policijos v-ką, tuo reikalu pasiteirauti. Tas žmogelis vnyiojasi, gnyiojasi ir pagaliau vis tik pasako, jog tai tiesa, galįs ir dokumentais įrodyti. Mano galva, jei jis žinotų savo vyriausiųjų viršininkų nuostatymą, tai nieku gyvu nebutų reikalą išdavęs, tik lietuviškas nai-viškumas ir reikalo nežinojimas teleido jam tai padaryti. (Žiur. š. m. "Lietuvos Žinias", rodos, vasario m. 4 d.)

A.L.T. Sandaros Reikalai

Dovanos

REGISTRACIJOS BLANKA

"Sandaros" Kontestas
327 E St.,
So. Boston, Mass

Gerb. Kontesto Vedėjas:

Noriu dalyvauti šiame "Sandaros" konteste laimėjimui dovanų ir prašau priimti mane į kontesto dalyvius, suteikiant reikalingas informacijas šiuo adresu:

Mano vardas pavardė: .....

Gatvė .....

Miestas .....

Esu narys Draugijų .....

SANDAROS KONTESTUI TAISYKLĖS

1) "Sandaros" kontestas prasidės su 10 diena kovo ir baigsis su 10 diena birželio. Tėsis tris mėnesius.

2) Konteste gali dalyvauti vyrai ir moterys, veikėjai, užsiregistravę pas "Sandaros" Kontesto vedėją ir "Sandaros" kuopų įgaliotiniai, bet konteste vis vien turi užsiregistruoti, jei nori gauti dovanas tas, kurias kontestininkas pasieks savo darbe.

KONTESTO DOVANOS.

DOVANA PIRMA

Automobilis Chevrolet 1928 metų Sedan, vertės \$771 tam, kuris surinks ..... 77,000 pointų

DOVANA ANTRA

Automobilis Whippet 1928 m. kainos \$610 tam, kuris surinks ..... 59,000 pointų

DOVANA TREČIA

Geras pianas vertės \$550.00 tam, kuris surinks ..... 45,000 pointų

DOVANA KETVIRTA

Geras pianas vertės \$400.00 tam, kuris surinks ..... 30,000 pointų

DOVANA PENKTA

Geras Parlor Set vertės \$300.00 tam, kas surinks ..... 25,000 pointų

DOVANA SESTA

Geras Radio Set vertės \$175.00 tam, kas surinks ..... 16,500 pointų
(Arba gramafoną tos pačios vertės)

DOVANA SEPTINTA

Geras Gramafonas vertės \$125 už 10,500 pointų

DOVANA ASTUNTA

Geras laikrodėlis arba diamond žiedas vertės \$100, kas surinks ..... 9,000 pointų

DOVANA DEVINTA

Gramafonas vertės \$85.00 ..... 6500 pointų

DOVANA DESIMTA

Radio setas. Kabinetas su loud speakeriu. vertės \$85.00 ..... 6500 pointų

DOVANA VIENUOLIKTA

Geras laikrodėlis vertės \$50.00 už 4,000 pointų
(Arba kitus sidabrinus daiktus)

DOVANA DVYLIKTA

Knygos vertės \$15, tam kas surinks nemažiau ..... 1000 pointų

PASARGA

A) Kiekvienas kontestininkas turi tiesą gauti kiekvieną dovaną. Cia nėra jokių lenktynių, bet turi kiekvienas kontestininkas pasiekti savo pointų skaitlių, kad gautų skiriamą dovaną. Pavyzdin — jei 15 mūsų kontestininkų gautų po 77,000 points, tai visi šie kontestininkai gautų po Chevrolet automobilių; panašiai ir su kitoms dovanoms, tad nedaro skirtingum — visi turi progą laimėti, tik reikia bisių padirbėti.

Šiame konteste yra progą laimėti kontesto dovaną.

B). Susirašinėjimas ir visa kontesto propaganda eis per Kontesto vedėją P. A. Dėdyną, 96 Milbury st. Worcester, Mass.

Visi atsiskaitymai ir pinigai eis į Sandaros Administraciją 327 E st. So. Boston, Mass., kur yra kontestui užvestos specialės knygos.

C). Pointai bus skaitomi tik gaunant pinigus arba formalius tvirtus kontraktus.

Kontesto vedėjas P. A. Dėdynas

Registruokitės Kontestui

KONTESTO REIKALU.

Gerbiami Sandariečiai ir "Sandaros" skaitytojai!

Visi esate kviečiami į "Sandaros" kontestą. Šis "Sandaros" kontestas yra gana platus. Visi darbuotojai turi progą sau užsidirbti, kokią dovaną už savo triušą. Tad prašome visų Sandariečių kad kognogreičiausiai užsiregistruotumėt į kontestą ir pradėtumėt savo darbą. Su 14 numeriu Sandaros pradedime skelbti pointus — tad mūsų kontestininkai neturėtų lig to laiko pasilikti ant O, bet padirbėti. Antra, mūsų Sandaros mėnėjai yra prašomi kad parentumėt savo kolonijos kontestininką, kad kiekvienas kontestininkas būtų laimėtoju pirmųjų dovanų.

Jau gražus burelis susirašė į mūsų darbuotojų eiles, ir nėra abejonės, kad su sekančiu numeriu galėsime skelbti dar eilę naujų darbuotojų. Tad į darbą visi!

Kontesto vedėjas
P. A. Dėdynas

KAIP KONTESTININKAI AUGA.

Hartforde, Conn. be gerbiam. Br. Vedeikio į kontestą užsiregistravo dar vienas veiklus sandarietis, G. LEVIŠAUSKAS.

Naugatuck, Conn. kontesto dalyviu užsiregistravo veikiausias Naugatuck ir Union City Sandarietis F. Vilkas.

Ansonia, Conn. užsiregistravo energingas sandarietis St. Bajanauskas.

New Havene, Conn. kaip jau buvo pranešta pirmu kontestininku užsirašė dr. g. Vincas Alksninis.

Clevelande, Ohio maloniai pasižadėjo veikti A. S. Kulbickas.

Veikėjų burelis gražiai auga. Darbo bus iki valiai, bet ir vaisiai bus mūsų organizacijai ir veikėjams žymus. Kai kurie jau spėjo atsiųsti po keletą spaudos darbų kontesto bilon.

Greit bus galima pradėti skelbti pointus. Prašom registruotis kuodaugiau. Kiekvienas Sandaros draugas šiame konteste turi lygią teisę pasidaruoti Sandarai ir pats sau.

KONTESTAS CONN. VALSTYBĖJE

HARTFORDE, Conn. išrinktas vyriausiu kontestininku p. VEDEIKIS ir keleta energingų pagalbininkų.

NE WBRITAIN, Conn., vyr. kontestininku išrinktas energingas veikėjas RUCINSKAS. Kiti Sandariečiai prižadėjo jam pagelbėti.

Labai gaila, skaudi nelaimė ištiko darbų mūsų veikėjų p. Kvaraciejų: dirbtuvė mašina jam nutraukė 2 rankos pirštus,

tad kol kas konteste negalės dalyvauti. Taip gi tebeserga veiklus Natkevičius. Abiem širdingai linkime greičiausiai pasveikti.

MAŽA PATAISA
VIETOJ FORDO —
WHIPPET

Kontesto antrasis didžiausias laimėjimas buvo nustatyta Fordo automobilis. Bet kadangi Fordo automobilis išeis iš fabriko tik rugsėjo mėnesį, o mūsų kontestininkai laimėjimus turės gauti jau birželio mėnesį, tad Fordo automobilio vieton už tuos pačius pointus bus duodamas automobilis Whippet \$610.00 vertės. Whippet automobilis yra brangesnis už Fordo ir skaitomi gresniais.

PATAISYMAI

Prie Kalėdų dovanų kontesto

Gerb. rekomenduotojų sąrašė, paskelbtame užpildytame "Sandaros" numerio buvo paskelbta, kad drg. J. Kasputis iš Kenosha, Wis. užrašė 14 skaitytojų. Dabar teko susekti, kad jis užrašęs yra 31 skaitytojų.

Tokių klaidų bus, beabejo, ir daugiau, nes sąrašas buvo darytas iš čekėčių, pagal rekomenduotojų parašų. O daug labai skaitytojų yra atsiųsta, kur gerb. rekomenduotojai nėra pasirašę. Tad prašome, kurie netiksliai paskelbti, pranešti, mielai pataisyšime.

Beto per klaidą praleista gerb. V. Jankausko iš Dorchesterio pavardė, kuris yra užrašęs 16 naujų skaitytojų.

Taip jau pasitaikė, kad dėl skuboto darbo, kaiku naujų skaitytojų adresai buvo klaidingai užrašyti arba kol adresai susitvarkė kaž kas negavo vieno kito "Sandaros" numerio. Dabar, rodos, yra sutvarkyta. Tačiau, jei kur dar nesupratimų būtų, meldžiamė tuojau pranešti Administracijai. Visoki netikslumai yra tuojau taisomi.

BINGHAMTON, N. Y.
ALTS. 64 kp. valdyba

"Sandarų" laiškiniai buvo parašyti, kad gerb. Pranas Žeimys yra išrinktas 64 kp. pirmininku. Ištikrųjų 64 kp. valdybos sudėtis yra tokia:

Pirmininkas M. Urbas
Vice pirm. P. Žeimys
Fn. rašt. P. Vaitekunas
Prot. rašt. J. Satikauskas
Izdininkas J. VarkulienėLIETUVOJ PAPIGINTI
GELKELIAI

Min. kabinetas nutarė nupiginti gelžkelių bilietų kainas I klesos vienu šeštadaliu, II klesos vienu ketvirtadaliu ir III klesos vienu trečdaliu. Be to žurnalistas vienu ketvirtadaliu.

PADĖKA O. IR G. RIMY-
DŽIAMS

Gerbiamas "Sandaros" Redaktoriau!

Prašau įdėti į Tamstos redaguojamą laikraštį šiuos kelis mano nuoširdžius padėkos žodžius:

Pereitą rudenį dar besislapstydama krumuose po Silalės apylinkę gavau iš gerb. O. ir G. Rimidžių, gyv. Brooklyn, N. Y. labai malonų užuojautos laišką, kuris suteikė man daug tvirtumo ir kantrybės tose sunkiose mano dienose. Ir toliau jie nenustoja mane raminti ir guodę.

Šiandien gavau iš jų antrą laišką, kuriame praneša išsiuntę man \$150 iš savo kruvinu prakaitu uždirbtų ir sutaupyty skaitikų. Todėl noriu čia viešai parakšti gerb. O. ir G. Rimidžiams nuoširdingiausių padėką už tokią gausią morališką ir materialšką paramą. Aš turėsiu daug džiaugsmo, jeigu kada nors galėsiu nors dalinai jiems už tai atlyginti.

Aukštai gerbiu Tamstą
A. MAJUS,
Lietuvos kar. ats.
Kapitonas.
Berlin, 1928. III. 4.

Žmogus tvirtas yra tas, kuris sugeba pagal savo valią nutraukti ryšius tarp jausmų ir minties.

— Napoleonas

PLAYER PIANAS \$25.00

SPECIALIS PASIULIJIMAS VELYKOMS

Mes pristatysime jums gerą player pianą už \$25.00, o liksius galėsite išmokėti pagal sutartį.
Atwater Kent Radios Model \$37.00—\$88.00.
Matykite ypatingai arba rašykite:B. SIMONAVIČIUS
Gardiner Piano Co.

122 EMPIRE ST. PROVIDENCE, R. I.

(15)

VISIEMS PATINKA!

Nors politiskam ir ekonomiskam klausime lietuvių nuomonės nesutinka, bet kaslink NAUJOKŲ CIGARŲ gerumo, tai nėra partijų nė ginčų, bet visi sutinka, kad JU CIGARAI yra geriausi ir labiausiai myli rukyti ne tik lietuviai, bet ir svetimtaučiai, po vardu JONO—JOHN'S CIGARS po 10c. arba PETRO ir DLK. Vytauto Ekstra po 15c. tai faktas žmones kalba, apart daug kitų.

Draugas S. Bakauskas, 214 Schuykill Ave., Shenandoah, Pa., tuksandžiais parsitraukia ir sėkmingai parlaivėja. Rašo: Jūsų Cigarai labai tinka, juos visi myli rukyti. Mr. J. J. Urbso, 101 Oak St., Lawrence, Mass. jau keliolika metų daug pardavinėja Retail ir Wholesale iš savo General Krautuvės.

J. Naujokas, Taippat J. Balsevicius, 51 Sheridan Street, Wilkes-Barre, Pa., o p. L. G. Natkevičius, 108 Meadow St. Waterbury, Conn., Notary Public, juos taip J. Naujoke, nuo agento nusipirkau Jūsų cigarų ir jie knipnam taip ir mano kostumieriams labai patinka. S. Senkus, 21 Edward St. Waterbury, Conn. rašo: Cigarus apturėjau, ačiū! Jie yra geresni už geriausius.

Daugybė Brooklyn ir kituose miestuose taip dėkavoja už gerą išdirbimą cigarų. Todėl, malonus viengėnčiai, savo miestuose pas biznieriūs visur reikalaukit viršų pamnetais vardais cigarų: Restauracijose, Užėgoose, par Barberius, Klubuose, Storose. Mes prisilūniam ir apmokam pašto lėšas, visur Amerikoje. Kas rukys ir džiaugsis! Adresuot.

NAUJOKŲ CIGARŲ DIRBTUVĖ

267 DIVISION AVENUE BROOKLYN, NEW YORK

LIETUVOS LAISVĖS PASKOLOS BONUS

PERKAME IR PARDUODAME

Rašyk del informacijų: —Dept. 8

ZIMMERMANN & FORSHAY

Firma įsteigta 55 metai.

170 BROADWAY NEW YORK

Sandaros Spaustuve

VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Atlieka Švariai, Greitai ir Pigiai

VISI, KAS TURI KOKIŲ SPAUDOS DARBŲ — profesionalai, biznieriiai, draugijos ir kt. siųskite daryti Sandaros spaustuvei, kuri dabar jau atlieka greitai, gražiai ir pigiai. Tolimesni ir skubesni užsakymai padarius siunčiami skubiai Special Delivery.

Labai maloniai prašome draugų skubiau atsilyginti už padarytus darbus nelaukiant daug paraginimų

PASARGA.

Kiek galint malonėkit didesniems darbams duoti daugiau laiko, nes skubotai darant lėšos susidaro didesnės ir sunku išvengti suvėlinimą. Be paskubos darbai buna tobulesni ir pigesni, nes už viršlaidius spaustuvei nereik brangiau mokėti.

SANDARIEČIAI, DUOKIT DARBUS TIK SAVO SPAUSTUVEI!

SANDARA

327 E STREET

SO. BOSTON, MASS.

A. A. TULYS

Mūsų Kelias

TRIJŲ VEIKSMŲ DRAMA

(Tas)

KUN. Jei dar šią naktį pasirodys, tai — aš ir taip jau esu tikras.

SAL. Kiek laiko?

KLEB. Dešimt minučių iki dvylikos.

SAL. Tik dešimtis.

KUN. Greitai pamatysime kryžių.

SAL. Tuoj pasirodys kryžius. Aš pradėdau drebėti. Uu! (pasipurto) greitai!

KUN. (paėmęs jai už rankos). Tavo ranka dreba. Saliomija, gal greitai mes turėsime viską čia palikti.

SAL. Ir meilę ir žmones.

KUN. Tik meilę, ne žmones. Gal tie Dievo ženklai pranašauja pasauliui pabaigą. (Lyg pats sau). Mes žinome, kur esame; bet nežinome, kur busime numirę, už tai mirtis tokia baisi. Baisi ji, kad akla.

KLEB. (pažvelgęs į sodną). Artistas Germontas ateina per sodną. Ateina nieko nepranešęs apie savo vizitą ir taip vėlai.

KUN. Dabar niekas negalvoja apie vėlumą. Man atrodo, lyg mes butumėm tik atsikėlę.

(Prieina Dailininkas. Klebonas, Kunigas ir Saliomija atsistoja.)

DAIL. Aš visai netikėtai. Bet visam mieste yra tik vienas žmogus, kurio aš norėčiau paklaust apie tą kryžių, pasirodantį danguje. Taip tyliai jūs čia susėdę. Tamstos visi atrodote išsigandę.

KLEB. Ir aš?

DAIL. Ir tamsta.

SAL. Mes laukiame šviesu pasirodant.

DAIL. Visi laukia. Visas miestas laukia. Visi negulę. Gatvės pilnos žmonių. Visi pamazgi kalbasi ir vis žiūri į dangų. Ir policija dabar jų nevaiki. Žydai susėdę ant slenksčių, kiti gatvėse, ir jie nori pamatyti kryžių danguje. Ką tamsta, klebone, manai apie šį atsitikimą?

KLEB. Dar nesudariau aš savo nuomonės. Aš darau visokių išvadų, bet visos jos baigiasi su klausimais. Prie progos bus man malonu pakalbėti su tamsta vienu. (Staiga). Bet! Jau! tik viena minuta! Žiūrėkite! Visi žiūrėkite į dangų! Tuojau pasirodys kryžius.

DAIL. (pažiūrėjęs į laikrodėlį). Ne, dar penkiolika minučių, lygiai penkiolika iki dvylikos. Tamstos skubinasi.

SAL. Dar penkiolika? Kaip dabar? Tamstos vėluoja. Vakar pasirodė juostos lygiai kaip dvylika sulig klebono laikrodėlio.

DAIL. Aš tikras, kad mano nustatytas gerai. Nes praeidamas pro bokštą patikrinau.

KUN. Ir vėl sugadinta harmonija.

KLEB. (nekreipdamas dėmesį į jų kalbą). Jau tik pusė minutės. Visi žiūrėkite!

(VISI iškelia galvas į dangų, tyli.)

KLEB. Dešimt sekundų. Dvi sekundes. Dvylika!

SAL. Nepasirodo.

KUN. Vakar lygiai kaip dvylika pasirodė.

SAL. Taip pat ir užvakar. Ir užvakar lygiai, kaip dvylika pasirodė. Gal daugiau jau nebespasirodys.

KUN. (į kleboną). Ar tikrai gerai tavo laikrodėlis eina?

KLEB. Tylėkite, žiūrėkite į dangų. Jau minuta po dvylikai.

SAL. Nieko nematyti.

KUN. (rodydamas pirštu). Tai ten lyg neaiški juosta.

SAL. Ne, nieko ir ten nematyti. Žiūrėkim į bažnyčios bokšto laikrodį. Nesimato.

DAIL. Tamstos laikrodėlis skubinasi, klebone.

KLEB. Sėskimės. Kryžius nebespasirodo.

(JIE VISI susėda. Saliomija atsisėda šale Dailininko. Jos judėjime ir akyse matyti slepiantis patraukimas prie Dailininko. Dailininkas ir Saliomija pasižiūri vienas į kitą. Ir vienas ir kitas nori ką sakyti, bet neranda ką. Tik nusišypsuoja vienas kitam ir Dailininkas kreipiasi į Kleboną.)

DAIL. Ką ten matai, žiūrėdamas taip įtemptai, klebone?

KLEB. (atsisukęs į Dailininką). Tu žinai, ką matau. Tas pats aklas kelias.

DAIL. Taip, kur nežiūri, visur tas pats aklas kelias. Troškimai, viltys — viskas, kas buvo tau brangus, krenta po mirties kojom. Kas toliau? Atsakymo nėra. Klausi: "Kam aš čia? Kaip turiu gyventi, kad gyvenu?" Atsakymo negausi.

SAL. į Dailininką). Kiek laiko?

DAIL. Dešimt iki dvylikai.

SAL. Gal tamstos gerai eina. Gal dar pasirodys?

KLEB. Gal pasirodys. Atsiprašau, dovanokite man. Aš tik bandymą dariau. Aš paskubinau savo laikrodėlį penkiolika minučių, kad persitikrinti ar kartais nepasirodo nebūti daiktai mūsų akyse, kada mes nervus įtempę laukiame jų pamatyti. Bet ne. Nieks mūsų tų šviesų dabar nematėm.

KUN. Toksai pasielgimas beveik įžeidimu galima palaikyti.

DAIL. Klebonas ir savo akim nenori tikėti.

KLEB. Nevisada. Kartais ir mūsų pačių akys mus prigaudinėja.

DAIL. Aš pradėdau manyti kad viskas mus prigaudinėja.

KUN. Vyrų, kada jūs taip kalbate, tai galite pasakyti: "Žemė yra, daugiau nieko." Ką pirštais apčiaupiami, tas yra, daugiau nieko. Visa kita — iliuzija, savęs prigaudinėjimas. Bet aš taip taip nemanau. Yra siela, yra meilė. Dievas yra! Yra ir viltis ir siekimas.

SAL. Kiek laiko?

DAIL. Dvi minutes iki dvylikai.

SAL. Dvi minutes. Žiūrėkime, gal pasirodys.

(VISI sustoja ir dairasi į dangų).

KLEB. Atidžiai žiūrėkime.

DAIL. (Žiūrėdamas kreiva akia į Kleboną). Viena minuta.

(VISI pavirsta į stabus ir laukia, iškėlę galvas į dangų).

DAIL. Dvidešimt sekundų.

SAL. Šviesos! Matote? Tai ten šviesyn, šviesyn...

DAIL. Dvylika, šviesos!

(Aiškiai matyti danguje dvi šviesos juostos kryžiuma. Silpni jų spinduliai krenta į sceną.)

KLEB. Aiškus kryžius.

KUN. Pilnai aiškus.

SAL. (rodo pirštu). O ten ar matote? Kokia didelė ten žvaigždė. Pirmiau niekada aš jos nemačiau.

KUN. Vakarinė žvaigždė tenai. Klaupkime "Aniuolas Dievo".

(Kunigas ir Saliomija atsiklaupia. Dailininkas ir Klebonas pasiilika stovį. Valandėlį jiedu žiūri į kryžių danguje. Paskui beveik abudu kartu iškelia kiek gali rankas ir aukštį ir galvas atmetę stovi, kaip stabai.)

UZDANGA

VEIKSMAS TREČIAS

(SCENA. Siauras kiemas. Scenos dešinėje skurdus namelis, kuriame pasirodė aniuolas, kairėje — sena tvora, už jos platus kluonas, primenantis, užmiesčio vietą. Toliau kluone matosi kelios senos obelės, po kurių baltuoja tik nubirėję žiedai. Vidury kiemo pastatyta nemažas altorius, kuris yra apkašytas ažuolų šakomis, jurginiais ir kitomis rudėninėmis gėlėmis. Altorius žiūri į gatvę, todėl publika mato jį tik iš užpakalio ir jai sunku suprasti, ar tai altorius, ar tai taip kas. Scenos gale vartai į gatvę, kuria dažnai praeina tai moteris, tai vyras; tai dvi moterys, ar du vyrai ir

= Kultuvė =

KULTUVES REDAKCIJOS PAMOCNINKO SPYCIUS

Mieli mano parapijoniai, susiedai ir frentai: — (Su didžiausia pacieka apz-

naiminu jums, kad jau mūsų Kultuvė pirmą sykį išėjo ir galim sau pridėti, kad labai gera pasirodė. Bet vierykit man, kad kitu rozu kaip išeis tai dze, bus du syk geresnė. Mat kožnas daiktas kaip tik gemsta tai ne buna tokis dzidelis ir geras, ir aš atmenu, kaip gimiau tai niekap buvau dzidelis. Musų paušėdnas gyvenimas būtų tokis be Kultuvės kaip barščiai be druskos.

Gyvendami mes čia ant šio svieto turim labai daug liudnascio ir visokių priepotkų. Gi paciekos ir džiaugsmo labai mažai, o gi be juoko, tai ir paciekos negali cikėcis. Mes labai mylim, kad kas mums paporina kokias fones, napsiklad kad ir mūsų pra-bošcius; jis mums daug praporina foniu, už tai mes jį ir labai mylim., jis mums daug ašarų nušluosto ir kišenių palengvina. Bet už tai mes buvom linksmi ir pamirštam visas bėdas ir priepotkus nors ant pusvalandžio.

Yra ne durnų pasakyta, kad ko daugiau juoksis, tuo mažiau sirgisi ir ilgiau gyvensi ir greit nepasens. Aš nemislinu, kad nors

tt. Praeiviai smalsiai pažiūri į kiemą. Vyrų pakelia kepurės, moterys priklaupia, žegnojasi. Vėliau susirenka minia apie vartus ir žiūri, kas kieme dedas, kol policija pradeda minią skirstyti. Veiksmas įvyksta lygiai už septyniolikos dienų nuo pirmo veiksmo, vakare, temstant. Dailininkas ir Vanda stovi namelio tarpduryje, vienas atsirėmęs į vieną adveriją, kitas į kitą. Uždangai pasikėlus, Vanda tęsia kalbą.

VANDA. Už viską keisčiau į mane veikia tie jaunučiai, nubirėję obelių žiedai. Kluonas pabalo, lyg nuo sniego, nuo jaunų, šalnos pakastų obelių žiedų. Nelaiku jie pražydo, greitai nukristi turėjo. Tik užvakar pasirodė, šandie nukristi turėjo. Kaip keista: ruduo, o oras buvo, kaip vasaros viduryje — toks šiltas, kad net antru kartu obelės sužydėjo. Ir dabar taip umu vėl atvėso. (Staigu). Štai, pamk antrus obelių žiedus, ant kelių parpuolusių an senele, dar ką ir nupiešk galingą tvarinį.

DAIL. Taip, jau kristalizuojasi mano vaidintuvėje naujas paveikslas. Jis toli skirsis nuo pirmesniųjų mano tvariniių.

VANDA. Gal bus pirmi tokie metai, kad obelės antru kartu sužydėjo. Jau ir tas kai kam gali būti stebuklu. Ak! mielas, kad žinotum, kaip man neramu šį vakarą. Kankina mane aklas ilgesys. Nežinau, kur aš esu ir kas esu. Begalė klausimų atsivėrė prieš mane: kam? delko? Ir taip toliau.

DAIL. Nepaprasta atmosfera ir tave veikia. Bet visa tai greitai prabėgs ir mūsų gyvenimas vėl eis, kaip ejęs. Tik bus jau pilnesnis.

VANDA. Pirmą gyvenimą ejo lengvai ir be klausimų. O dabar... Pradeda

vienas iš mūsų norėtų sirgt ir greit nepasens mirtį.

Dabar čia mūsų didis geradaris Pilypas pagiedos jums šėryų giesmelį.

PILYPO DAINA.

Mūsų žemė apvali, Reikia juokis kiek gali. Aha, ha, ha, aha, ha, ha, Juokis broli kiek gali. Išsijuokęs pasidžiauk, Ir nereikia strokavoc! Kada liudnascį žūrį, Linksmaš buci negali, Kad nori ilgai gyvenc, Ir dar greitai nepasenc, Kultuvę skaityk tikta, Busi linksmaš kap matai. Varguose jir priepotkuose Jusų vierniausias PILYPAS.

KARČIAMOJE

Aš pas Leibą karčiamoje Per tris dienas ulevojav. Kumą Jurgį susitikęs, Aš jį gerai traktavojau. Tris statines išdikinom. Ir leibienę apkabinom. O Leiba ant mus užpyko, Ir abiem mums davė kika. Kaip mes traukėm per miestelį,

Sutikom mergų pulkelį. Mes mergyčių neviliojom, Palei tvoras grabolijom, Tai mergytėm buvo juoko, Kaip Jurgis į balą šoko. Ilgai mes ten strapolijom Visą balą išvolijom. Oi kumute ką daryti, Ką reiks pačutei sakyti? Jau ant kiemo mane šaukia lbusu. Aš sakiau "durak" Su kočėlu rankoj laukia. PILYPAS.

KURZONAS IR RAKOVSKIS

Pirmas bolševikų atstovas Anglijai, Rakovskis, atvykęs į Londoną tuojau nuėjo į Užsienių Reikalų Ministeriją. Einant laiptais jis sutiko ministerį, lordą Kurzoną. Rakovskis tuoj pažino jį nes buvo matęs daug jo fotografijų, tad mandagiai nusilenkdamas, tarė jam "cik". Kurzonas, kurs taip pat pažino Rakovskį, iškilmingai pakėlė kepurę ir, mandagiausiu tonu atsakęs "durak" nuėjo sau.

Rakovskis, labai užsigavęs, grįžo į savo viešbutį ir parašė tokį laišką:

"Lordė! Šiandien nuvykau į Užsienių Reikalų Ministeriją ir sutikęs Tamstą laiptais einant, pasveikinau, sakydamas "cik", kas yra sutrumpinta forma žodžių "deš imėjū klaniatsia", t. y., turiu garbės Tamstą sveikinti". Vieton man mandagiai atsakius, Tamsta pavadinai mane "durak" ir nuėjai. Jei Tamsta neatsiprašys už šį įžeidimą, aš tuojau grįšiu į Rusiją".

Į tai lordas Kurzonas atsakė:

"Gerbiamas p. Rakovski, man labai gaila, kad įvyko toks pat mudviejų nesuipratimas. Susitikus mudviem ant ministerijos laiptų vakar po pietų, aš buvau labai patenkintas Tamstos malonių pasveikinimu. Aš tuoj supratau ką tai reiškia, ir del mandagumo, atsakiau tokiu pat lbusu. Aš sakiau "durak" nes tai yra sutrumpinta forma "dobreje utro, Ra-

kovski," t. y. "labą dieną, Rakovski." Aš tikiu, kad šiومي įvykęs nesuipratimas išaiškintas."

KODEL LIETUVIAI EMIGRUOJA

Vienas amerikietis labai stebėjos, kad tiek daug lietuvių keliauja į svetimus kraštus.

— Kad savo krašte neišmintam, — atsakė jam mus inteligentas.

— Kaip tai gal buti? — nenorėjo patikėti amerikietis. — Sakyk man, tamsta, ką darot, sakysim, su javais?

— Sėjam, piaujam, kuiliam ir grūdus parduo-

dam. — O ką darot su linais? — Sėjam, raujam, kuiliam, minam ir parduo-

dam. — Dabas suprantu: tai dalį darbo atidirbat — namieje, o baigti jo einat tenai, kur nebaigtą darbą išveža.

Amerikoniškas "džiokas"

Vienas Amerikos lietuvis važiuoja Fordu, kitas Nash. Abu susitinka. "Kiek mokėjai?" klausia Fordo savininkas. "O, aš mikėjau \$1600!" pasididžiudamas sako Nash savininkas. "O, aš mokėjau \$600" atsako fordinis. "O kas ten tavo taip brazda važiuojant?" pasiepia nashinis. "Tukstanti dolerių kišenių!" atsako fordinis.

STRAND LUNCHE

— Tamsta su kepure?! — Todėl basas.

RAMIAUSIA TARNAITĖ

"Ar patenkinta tamsta savo nauja tarnaitė?" "O, taip, ji pas mus miega ir valgo, šiaip mes jos kitu laiku nei nematom."

VAIKO BAUBAS

Šeimininkė: "Matyt tavęs vaikas neklauso. Atnešk jį man, aš jam padainuosiu". Auklė: "Poniutė, aš jį jau ir tamstos dainavimu bauginau."

— Sako, šiemet busią lengviau su taksmos? — Tas man labai mažai rupi. Aš dar už pernykščias taksas tebemoku.

Filozofas yra tas, kąs daug supranta, bet nieko nepasako.

Peetas yra tas, kas mažai supranta, bet daug kalba.

— Ar tamsta negalėtum parašyti jubiliejiniam mano laikraščio numerii straipsnių "Politinis Lietuvos gyvenimas per 10 metų".

— A, per dešimtis metų. Gerai, parašysiu.

Galime pasiekti didelius dalykus, jeigu susikaupsim visiškai ties vienu dalyku ir eisime per visokias kliūtis prie užbriežtojo tikslo.

Valia, charakteris, uolumas ir narsumas padarė iš manęs, tai, kuo esu.

Tvirtas ir pastovus norėjimas užtikrina pasisekimą.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINIS SANDAROS LAIKRAŠTIS

THE LITHUANIAN WEEKLY

Published Every Thursday at South Boston, Mass.

by the LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA

I. PRONSKUS, Editor and Business Manager

Savaitinis laikraštis, leidžiamas kas ketvirtą. Prenumerata turi būti apmokama iš karto. Prenumeratos metis skaitosi nuo dienos užrašymo. Metinis kainuoja (Amerikoje) \$2.00. Kanadoje ir kitur — \$3.00. Mūsų geriausia siūsti Pisto Money Orderius, adresuojant: "Sandara" 327 E Street, South Boston, Mass.

Entered as Second Class Matter January 11, 1914, at the Post Office at Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1897.

Redakcijos Straipsniai.

AMERIKOS NEGALAVIMAI

Jungtinės Valstijos yra taip pagarsėjusios savo demokratiškumu, kad tolimuose užsieniuose jų kitaip ir įsivaizdinti negali, kaip tik idealinės laisvės šalį, o jei dar turėti galvoj Amerikos reklamą, kaip dolerių šalies, tai užsieniuose susidaro pilna iliuzija, kad Amerika yra kraštas, apie kokį tik svajoti galima.

Tačiau ir saulėje yra dėmės, o kurį metų net ir labai didelės. Panašiai ir Amerikoje, ypač šiemet ta reklamos aureolė yra gerokai pritemusi. Ir su laisve ir su doleriais šiais metais ne kaip einasi. Štai Pensilvanijos anglių kasyklės tik paviršutiniai pareidavusi Senato komisija turėjo pasibauređama prisipažinti radusi tikrą vergiją, kur jau nebe vieni kapitalistai, bet oficialinės valdžios įstaigos ir organai besielgia su darbiniais, kaip kokioje žiaurios despotijos šalyje, kur nėra nei įstatymų nei teisės.

Antras debesyų, grėšias aptemdinti Jungt. Valstijų konstituciją, tai ruošiamasis ateivių registracijos įstatymas, kuriuo Amerikos gyventojai norima paskirstyti į patricijus ir plebėjus (tėvynainius ir baudžiauninkus). Trečias apsiereikšimas — "mėlynųjų įstatymų" gėda, niekur jokiam civilizotamė krasė nebegirdima, Jungt. Valstijose tačiau darosi nauji dienos klausimai, ir gali sudaryti rimtos kovos priežastį tarp pažangiosios visuomenės ir fanatikų konservatorių.

Šimtaprocentiųjų neva nacionalistų, o tikrumoj proanglų politikų nejaukus balsai ir administracijos organų kiekvienoj valstijoj savotiški elgesiai ne be pamato privertė nesenaį Marylando gubernatorių sušukti: ar mes dar turime konstituciją?

Su darbu negeriau. Jei oficialiai skelbiamą, kad Jungt. Valstijose jau yra 5 milijonai žmonių be darbo, tai kiek jų yra ištikrųjų, o kiek yra tokių, kurie beturi pusę arba trečdalį darbo? Kaip visa tai jat atsiliepia į kraštą, liudija kiekviename mieste nepaprastai pagausėję biznių bankrutai, išpardavimai ir aukcionai.

Atrodo, kad Amerika lyg tas turėtuš įmestas duobėn ant savo aukso kruvos pradeda badauti ir pradeda susipanciuoti savo laisvėms.

Jau aukštas laikas griebtis taisyti ir ne "subsidiomis", kaip tai atsitiko laike pereitų prezidento rinkimų, o sąžininga revizija — kur yra nudėti Vašingtono, Linkolno prisakymai jei vietoj lygių visiems taisyti pasireiškia šimtaprocentiniai ir be jokių procentų ir kaip yra dorojami darbo vaisiai, jei sukūsi į savo kišenį visą Europą Amerika atsiderė ekonominio krizio akivaizdoje.

KADA PUODAS KATILĄ VANOJA

Yra jau senai pastebėta, kad nuobodžiausiai pešasi, kuomet du lygiu susikimba. Tokias iki nuobodulio peštynes matome tarpe mūsų "fašistų" ir "bolševikų." Ir vieni ir antri yra svetimi ir priešingi lietuvio demokratiškai taikiai įgimčiai, vieni ir antri pamėgdžioja svetimais ir pražutingas idejas, ir kaip praktika parodo, kad lygiai tautinis lygiai idejinis išsigimėlis tampa ar šis fanatikas ir pats savo priešas.

Kol turėjome reikalo vien su tautiniu lietuvių išsigimimu pastebėdavome, kad sulenkėjęs, surusėjęs ar suvokietėjęs lietuvis yra daug biauressnis lietuvybei už tikrą lenką, rusą ar vokieta. Išsigimėlis ar tai pasamoninės sąžinės kamuojamas ar pats savo parduoto kraujo deginamas nebeteri geros nuotaikos ir lyg koks pragarui patsidavėlis stengiasi ir kitus su savimi vestis...

Tas pats su idejiniais išsigimėliais. Mums jau daug sykų teko pastebėti, kad vadinamųjų Amerikos lietuvių "bolševikų" veikimas čionykščiams lietuviams apart nemalonumų ir bedų nieko daugiau negali duoti. Nesenaį vienas mūsų komunistų vadas išsireiškė, kad lietuviams esą lemta ištautėti, tad KOMUNIZMAS IR RUOSIŠAS MEŠLĄ LIETUVIŲ SUINTERNACIONALIZMUI.

Dabar bus aiški priežastis, kodėl lietuvių tarpe užsigimė ir kita lygi savo metodais ir galutinų siekiu fašizmo liga. Tai yra antras kraštutinumas — aklas ultranacionalizmas pastatytas prieš ultrainternacionalizmą. Abudu svetimi, nuožmų ir labai nesveiki apsi-reiškimai, abėji atnešti iš svetur. Vieni ir kiti savo eksperimentus nori išbandyti ne ant savo kailio, bet ant plačiosios visuomenės. Italijos fašizmo pasekėjams pavyko per smurtą Lietuvą pasigrobtį ir jiems dabar tikslas pateisina visas priemones. Dabar Rusijos bolševizmo pasekėjai savinasi visą kovą su fašizmu" ir užantyje neša tuos pačius vergijos pančius — diktaturą ir priepaudą, tik vietoj juodos raudona spalva nudažytus.

Tai visi žino ir jie patys paklausti, nemoka išsiginti. Bet paklauskite jų demagogijos. Kas tiek išrėks prieš diktaturą, terorą, išdavikus, patsidavėlius, Voldemarą, Plečkaitį, Plechavičių, kaip bolševikai.

Voldemaras tarnauja Mussoliniui ir popiežiui, Plečkaitis Pilsudskiui, Plechavičius vėl kuriam ar abiemis. BET BOLŠEVIKAI VISI — STALINUI. Ir kas kas tik nebolševikai gali į Plečkaitį pirmieji akmenį mesti. Jei Plečkaitis nuėjo pas lenkus, tai bolševikai visi senai yra nuėjęs pas rusus ir jei taip besielgiančius galima vadinti patsidavėliais, išdavikais, tai mūsų bolševikai senai yra tokie, ir ant ko jie ir rėktų, reikia žinoti, kad tai tik puodas katilą vanoja ir kad katilas su puodu abu yra juodu.

ATEIVIŲ REGISTRACIJA

Rašo advok. J. P. Uvickas

Klausydami tokios kalbos ar skaitydami gal jaučiame, kad mūsų jausmai labai sujudinti, bet norint pilnai suprasti dalyką, reikia butinai permatyti aną pusę, pažiūrėti į dalyką per priešingos pusės akis.

Jeigu mūsų protiškas išsilavinimas arba supratimas leidžia taip suprast arba matyti dalyką, tik tada galime tūbi klausimo puses pilnai suprasti. Jeigu matome dalyką ir iš amerikų atžvilgio turime prisipažinti, kad amerikų nuomonė apie ateivius maždaug paremta faktais. Norint ne pilnai bet iš dalies reikia pripažinti, kad yra teisybės jų užmetinėjimams.

Apsidairę mes matome, kad ir mūsų lietuvių skaitliuje randame visokių fanatikų, kurių vadinamas "politiškas ir ekonomišką susipratimas" lakse praktiško amerikiečio "grynas žioplumas". Žinoma, lietuvių didžiumą negalima priskaityti prie tų "susipratusiųjų", bet amerikiečiai tai ne žino. Jie tik mato, kad pas ateivius randasi daugiau fanatizmo-agitacijos prieš valdžią, kad agitatoriai ir propagandistai gauna iš ateivių daugiau pasekėjų ir rėmėjų. Kad ateiviai neva "supratę" sunkiai uždribtais ginčiais tuos agitatorius maitina ir savo net tautybę pamina po kojų. Juk mes visi pažystam ir tokių lietuvių? Kaip tokis pavyzdis turi išrodyti amerikiečiui ir tai žiurint? Ar šios šalies piliečiai, negali paklausti mus? Jeigu ateivis toks yra, kad jis savo prigimta šalį ir tautybę gali paniekinti, ko amerikiečiai gali gero iš jo tikėtis? Skaitytoj gal jau senai laukia darodumo, kad nereikia registracijos ir turi suprasti kad aš ir "Sandara" ir visa ateivija ir didelė dalis amerikiečių yra priešingi tokiems įstatymams: kad čia del geresnio supratinimo skaitytojui

reikalavimas registracijos ateivių, idant galėtume deportuoti tokius galimus. Tokie ateiviai amerikiečiui išrodo ne tik kad žiopiai, už tad kad sunkiai uždribtus pinigų del paramos "susipratėliu" praleidžia, be kad ir netinkami gyventojai šios šalies tartum tautybės parazitais. S. V. jiems naudinga o jie S. V. žalingi. Jeigu savo prigimtai šaliai ir tautybei netinkami, tai negali būti geri S. V.

Kur tik randam valdžią, kuri iš tikrųjų turi galią valdybos vadžias rankose — ar tai S. V. ar Rusija arba Lietuva, rasime valdžios nusistatymą jos priešus suvaldyti, tiktai nevienodai. S. V. Valdžia varžo, Rusija išnaikina visai šaudymu, arba nors į Siberiją kaip Trockį išsiunčia (deportuoja, o Lietuvos valdžia tiktai pasiduoda per versmūi. Ateiviai, amerikiečių akimis ir nuomone yra neprielankus šiai valdžiai, todėl jiems rodo, kad varžymas šiai šaliai naudingą rezultatą atneš. Ateivių registracija reikalaujama nekurių amerikiečių ir del kitų priežasčių. Randasi noras sugauti ir deportuoti visus, kurie nelegališkū budu yra atkeliavę ne po kvota, bet slapčia arba apgavystės budais. Randasi ir nuomonė, kad suamerikonėjimas ateivių bus skubesnės ir daugel kitokių yra nuomonių, bet gal užteks ir tų darodumų, kaip mes ateiviai kitiems atrodome ir delko vietoj laisvės ir lygybės principų, tradicijinių šiai šaliai, bandomi varžymo ir diskriminavimo žygiai.

Skaitytoj gal jau senai laukia darodumo, kad nereikia registracijos ir turi suprasti kad aš ir "Sandara" ir visa ateivija ir didelė dalis amerikiečių yra priešingi tokiems įstatymams: kad čia del geresnio supratinimo skaitytojui

mėginama nupiešt tokį paveikslą, kokį mato amerikietis žiurdamas į ateivius.

Dabar galėsim pažiūrėti iš antros pusės ir padu darodumus, del ko tokie varžymai ne tik negeistini, bet gal ištikrųjų nenau-dingi šiai šaliai. Taipgi darodyti, kad ateiviai yra kaip tik priešingai budavotojai ir kareiviai šios šalies ne jos priešai.

(Bus daugiau)

Pastabos.

DESPOTŲ LIOKAJAMS AMERIKOJ NE VIETA.

Vasario 22 d. Jungtinių Amerikos Valstijų Rumų užsienių komisijoje Gamiltonas Fišas pareiškė, kad italams fašistams negali būti duodama Jungtinių Valstijų pilietybė. "Fašizmas, pasakė Fišas, gali būti tinka Italijai, bet jis yra paneigimu visų tų principų, kuriais pagrįsta Amerikos demokratija."

Amerika negalinti būti sau priešū. Fašizmas anot Fišo yra tas pat komunizmas, o gal ir blogesnis, nes fašistai yra komunistų moikiniai.

Amerikiečiai sako: koks gali būti pilietis Amerikai toks ateivis, kurs savo senosios tėvynės teisių negerbia? Tai yra išpėjimas ir mūsų "kvasistams", kurie atvirai agituoja, kad "diktatura Lietuvoje reikalinga" ir laizō Voldemaropuspadžius už tai, kad šis "nežaidžia į kokis ten demokratijas".

SIRVYDŲ SEIMYNOS KLIUBAS

Brooklyne prasikalė taip vadinamas Amerikos Lietuvių Tautininkų kluabas, kurio steigėjai pasirašo Sirvydas, Sirvydas ir Sirvydienė. "Konstitucijoj" sakosi Tėvyne Lietuvą trokštą visuomet matyti tautiškaį demokratiška respublika!

Kad tai buvo parašyta tik del svieto akių, matyt iš to fakto, kad nepraejus mėnesiui pats Sirvydas savo ranka idėjo "Vienybėje", kad "Lietuva be diktaturos apseiti negali."

"VIENYBĖ" NUSIMOVĖ KEPURĖ

"V-bės" kovo 15 d. n-ry koks tai "patriotas" rašo: "Ar reikalinga Lietuvoje diktatura?" ir sako: "Aš esu griežtas diktatūros priešas; bet žvilgtėjęs į Lietuvos gyvenimo sąlygas pripažįstu faktą, kad jei ne pilnoje to žodžio prasmėje, tai bent dalinai Lietuva be diktatūros apseiti negali." (M. pabr.)

DIKTATUROS BATLAIZIAI

Net "Darbininkas" pasibiau-rėjo "Vyčio" pisoriais, kurie rašę, kad Voldemaras valdąs tikrai "lietuviškai", kad "nežaidžia į kažin kokias demokratijas" ir valdąs "griežtai ir kietai". Matote, tokių palai-žimų turi kiekviena epo-

JONAS BUTENAS KAUNE

Atvykęs daininikas p. J. Butėnas prieš išvažiuodamas Lietuvon paskutinį laiką dainavo keliose Italų operose. Naujasai dainininkas greitū laiku manęs pasirodyti Lietuvos operoje.

33-ČIAS VAIKAS!!

"Reuterio" telegrafo agentura praneša, kad pas vieną Bavarijos farmerį gimė 33 vaikas. Visi 33 vaikai gyvi ir sveiki. Motina, taip pat jaučiasi kuogeriausiai.

cha, nežiurint kokia biau-ri ji būtų. Ar ne metas, kad "Darbininkas" savo "vyčius" pasiųstų Širvydui, ten tokių ieško.

PENKTI METAI PAVOJINGIAUSI

Pirmais metais mažiausia divorsų

Mačachusetts vedybų statistika 1927 m. parodė, kad pirmaisiais po apsvėlimo metais divorsų buvo kuomažiausia. Iš 811 divorsų tik 10 buvo pirmais metais. Lentelė rodo, kad iš 811 div. 4 metais buvo 52 penktais — 60, šeštais — 56, dešimtais 50, paskiauis mažyn. Bet buvo divorsas po 41 metų ir 8 mėn. seimyniško gyvenimo!

Iš tų 811 divorsų 593 ieškojo moterų, o 218 vyrų, ir tik 100 buvo abiejų susitarimu.

DVI MOTERYS.

Nesenaį Bostono spauda aprašinėjo vienos moteriškės apsakymą, kaip ji su \$25.00 per savaitę išmaitina ir aprėdo savo skaitlingą seimyną ir pareiškė, kad jai tos sumos pilnai pakanka. Dabar vėl aprašo kitos moteriškės artistės Louise Groody pasipasakojimą, kad ji per vienus tik metus išleidžia savo drabužiams po \$100,000 ir dar nepatenkinta: jos mokesnių sąraše už pereitus metus, rasta 288 poros šilkinų pančekų po \$5.00 ligi \$15 už porą; 60 skribelių, pigiausia \$35.00 viena; 200 porų batų dauguma po \$85.00 pora; 70 buteliukų parfumu po \$25.00 buteliukų tautiškaį demokratiška respublika!

Kad tai buvo parašyta tik del svieto akių, matyt iš to fakto, kad nepraejus mėnesiui pats Sirvydas savo ranka idėjo "Vienybėje", kad "Lietuva be diktaturos apseiti negali."

BOIKOTAS?

Kovo 30 d. So. Bostone Municipal Bdg. rengiamas Lietuvos Operos art. A. Sodeikai koncertas. Rodėsi, neatsiras kas prieš tą gerb. menininką išrastų ką pasakyti ir visi ateis taip reto svečio pasiklausyti. Bet štai "Darbininkas" str. "Menas ir monas" rašo, kad jo žmonės turį tą vakarą ž melstis, tad negalėsią gerb. Sodeikos koncerte dalyvauti ir duoda garo koncerto rengėjams, kodėl rengė ne po velykų, o gavėnijoje.

PERSPĖJIMAS

Kai kas kreipiasi į "Sandaros" redakciją ar Administraciją "Rimbo" reikalais. Šiuomi pranešam, kad "Sandara" su "Rimbu" neturi nieko bendra. "Rimbo" leidėjas yra p. K. J. Paulauskas, 1 Bateman Place, So. Boston, Mass., ten pranešime ir kreiptis.

ATITAIŠYMAS

Del p. J. Tuinylos straipsnio "Musų Menas" "Sandaros" Nr. 4 iš 31 m. sausio 26 d. skyriuje Laisva Tribuna p. J. Tuinylos straipsny "Savas pas savą" dalyje "Musų Menas" buvo išsireikšta, kad art. J. Vaičkui gastroliuojant Bostone klebonas norėjęs jį atkalbėti nevaidinti tautininkams.

P. J. Vaičkus laiške "Sandaros" Redakcijai pareiškia kad visa ta istorija yra grynas išmislas, nieko bendra neturintis su faktu.

Red. gerb. art. Vaičkiaus ir klebono už suteiktą jiems nemalonumą atsiprašo ir prašo korespondentų visuomet teraityti tik tai, ką patys žino.

TRUPINĖLIAI

— Zenevos senamiesčio gatvės vos metro pločio, o namai 7-8 aukštų.

— Italijoj katalikų kapinėse prie kiekvieno paminklo yra pakabinta lemputė.

— Belgijos teritorijos plotas 30,000 kv. kilometr., o gyventojų 8 milijonai. Bendrai visi daug turtingesni už Lietuvos gyventojus. Lietuva dabar turi 50,000 kv. kilomet. plotą, gyventojų virš 2 milijonų.

— Afrikoj yra apie 140 milijonų negrų ir apie 4 mil. baltų gyventojų. New Yorke išeina 74 dienraščiai.

— New Yorke per radio jau mato žmones esančius Londone.

— Amerikos ministerių kabinetą sudaro 10 narių, kurie kiekvienas gauna algos po 15000 dolerių per metus.

— Suomijoj analfabetų (nemokančių rašyti) ne skaityti) mažiau 1 nuoš. t. y. mažiau negu Vokietijoje.

— Karaliaučiaus tvirtovė pradėta statyti 1255 metais.

— Latvijoj 1925 m. buvo vienas milijonas 8750 gyventojų. Rygos mieste 340.000 gyv. Estijoj tais pat metais buvo 1 mil. 100,000 gyventojų.

— Kauno miesto gyven-tojai per ištisus metus suvalgo mėsos apie 6 milijonus kilogramų, vienam gyventojui tenka apie 60 kilogramų, žuvies suvalgo už virš 2 milijonų litų.

Savo motinai, jos teisiems dėsniams esu dėkingas už pasisekimą, savo likimą ir viską, ką gera esu padaręs. Nesvyruoju tvirtindamas, kad vaiko atetis pirmiausia. nuo jo motinos pareina.

— Napoleonas

APZVALGA

AR GALIMA LIETUVIŲ OPERA

Chicago's reporteriai rašo apie "Faustą" su tonu, kad lyg tai būtų tas nuotykis pasireiškęs pirmą kartą Amerikoje. Reporteriai matyt, perjauni, praktiškai nežino, gyvena "aukok mums šiandien". "Faustas" Amerikoje, dalynei, buvo statytas ir net keletą kartų ir buvo koncertiniu, bet taip, kaip scena reikalauja — su kostiumais, po vadovyste M. Petrausko. Faustus pildė X. Strumskis ir P. Rimkus; Mefistofelias buvo inžinierius Ladas Daukantas ir Antanas Sodeika, kuris dabar Amerikos lietuvių kolonijose duoda koncertus. "Fauste" dalyvavo chorai ir kiti artistai. "Fausto" buvo statyta pirmas ir paskutinis aktai. Ką patina nebuvo ténorų, o žemėgių dainai nebuvo sopranų. Tais laikais buvo "Zemėgių dainai "Fauste" tik viena Chicagoje, tai Marė Jakševičiūtė — Jankauskienė.

Siandien stengiamasi gyventi laikraštiniu upu. Keliolika metų tam atgal buvo daugiau sielos upo ir mažiau materialistinės linkmės. Tiek to.

Chicago savo laiku, prieš M. Petrausko, buvo rimtai vedama meno šakoje. Reikia paminėti, kad prieš M. Petrausko "Birutės" choras dalyvaudavo ir Universitete ir viešose Amerikos šventėse; lietuviai pradėjo sau užimdinėti amerikūnų tarpe garbingą vietą. Lietuvių dainos tuomet skambėjo ant Michigan ir ant Adams gatvių ir Amerikos žmonės "Motušę" ir "Oi tu jieva", šaukdavo vis atkartot. Chicago dainininkai, M. Petrausko mokiniai, dainavo net tokius dalykus, kaip kvartetas iš "Rigoletto" — M. Jakševičiūtė, O. Balšaičiūtė, K. Kasputis (šiandien dantų gydytojas) ir Mikas Dudas — dabar pramonininkas. Paklauskit girdėjusius ir žalyvavusių — Zimantą, Dr. Graičiuną, dr. ir kitus — jie pasakys kaip darbas ėjo. Šiandien gali ir galėtų but tuo reikalu daugiau ir rimčiau nuveikta — nepiktina ir dabartinis veikimas. Dabar yra rėmėjai, kurie galėtų Chicagoje ir operą įkurti ir su laiku įkūnyti operų lošimą du kartu mėnesyje.

Artojas.

KLAIPĖDIŠKIAI MOKOSI IŠ AMERIKIEČIŲ

"Liet. Keleivis" rašo, kad p. J. Laukaitis, žymus lietuvis, baigęs Columbia universitete teisių daktaru yra išrinktas Baltimorė miesto vice majoru ir džiaugdamas tuo faktu, kaip Amerikos lietuviai kyla, skundžiasi, kad savo tikroje tėvynėj Klaipėdos krašte lietuviai negali užimti nei mažos vietelės.

LIETUVOS VĒLIAVA PALESTINOJ

Lietuvos garbės konsulas Žydų respublikai Palestinoi Dr. Rosenbaumas nepriklausomybės sukaktuvių dieną buvo ant savo namų iškėlęs Lietuvos valstybės vėliavą. Tai skaitoma pirmu įvykiu, kad šventojų žemėj iškėlė Lietuvos vėliavą.

VYSKUPAS IR POLICININKAS MOKYKLOJE

Liet. krikščionių "Rytas" sako: "Dievuliau, Dievuliau brangus, — atsimenu rusų despotizmo laikus, kada mes, lietuviai mokytojai, kovojome bendrai, nebijodami kartais ir gyvybės netekti, kad tik atgautume savo lietuvišką spaudą ir nepriklausomybę, ir tada tokių įsakymų negaudavome, kad policininkas dalyvautų pedagogų tarybos posėdžiuose.

Dabar apskrities viršininkai, kartais jaunų vyrų rukai neturintieji supratimo apie mokymo ir auklėjimo reikalus. Rašte pasakytą: "Iš anksto prieš posėdžio darymą privalo būti pranešta vietos nuovados viršininkui."

"Rytas" dar užmiršo, kad Lietuvos mokykla dar ir vyskupams atiduota; tie taip pat, einant konkordatu, turės teisę pilnai šeiminkauti mokykloje.

LUNACARSKIO VAR. GAI.

Sovietų švietimo komisaras Lunačarskis turi labai gražią žmoną artistę, kuri net Maskvos proletariatai gundė savo brangiais rublais, briljantais ir kvėpalais. Neseniai Vokietijoje kilo didelis trukšmas: Lunačarskis su savo aukšta ponija atvažiavo į Berlyną ir užgyveno karališkai. Vokiečių komunistai iškėlė viešą skandalą. Dabar Maskvos valdovai pareikalavo Lunačarskio atsiskirti su žmona. Lunačarskis labai susirupino — ar pasirinkti žmoną ar seną šiltą vietą.

STAI KUR KOMUNISTŲ BENDRAS FRONTAS

Komun. Internacionalas agituoja už reakcionierius. Kominternas rekomenduoja Anglijos draugams komunistams vesti atkaklią kovą su darbo partija, kuri esanti daugiau pavojingesnė už konservatorius. Tekiu būdu Anglijos reakcininkai gauna energingus sąjungininkus, kurie skaldys darbininkus balsus ir paruoš konservatorių laimėjimą.

Tokia pat direktyva yra Maskvos duota Vokietijos, Prancūzijos ir Lenkijos komunistams.

Žmonės yra panašūs į skaidius: įgyja savo reikšmės pagal užimamą vietą. — Napoleonas

IŠ TAURAGĖS KOMENDANTO DIENORAŠČIO

DEŠIMTS DIENŲ VOKIETIJOJ

Visų pirma reikėjo pailsėti, atgauti jėgų, kuriuos per tuos du mėnesius kryžiaus kelio buvo žymiai pasekusios, įnusilpusios. Nakvojau Tilžės pakraštį pas ukininką Šturį. Tas žmogelis mane mylėjo, vaišino ir migdino kaip kažin kokį brangų svetį, tik galia, kad negavau įsitikinti dėl ko: ar iš artimo meliūš ar manydamas pasigrašauti iš manęs, nes po to mano reklamos iš tiesų galėjo įtarti labai pinigingą esant. Jau tą patį vakarą mane aplankė keli kiti emigrantai — visį drauge išiaugėmės laisve, išnešę sveikus kailinius. Bendrai mant, Rytų Prusijoje pasirodė esą jau atbėgę apie 50 žmonių, daugiausia jauni vyrukai: moksleiviai, darbininkai, ukininkai. Vieni esą globojami ir šelpiami komunistų, kiti socialdemokratų, atseit Plečkaičio, tretį gavę darbo pas ukininkus. Geriausiai esą socialdemokratų globojamiesiems, jie gauną butą ir 3 su puse markes per dieną pinigais maistui, darbo jokio nereikia dirbti. Kai kuriuos Plečkaitis jau išvežęs į Vilnių, kur busių renkami visi tolimieji kovai prieš dabartinę Lietuvos valdžią. Plečkaitis labai laukęs manęs, net ketinęs siųsti vadovus man išvesti.

Rytą metą, t. y. lapkričio 7 d. dar man begulint atbėgo pas mane Plečkaičio atstovas Tilžės Mozeris ir sakė man nieko nelaukiant vykti į Karaliaučių, nes arti sienos mane galinti išduoti vokiečių policija Lietuvos pasienio policijai be Centulinės Valdžios Žinios. Supratau ir aš pats, nes 5000 litų bet kam kvėpi. Šiais laikais tiek pinigų retas ukininkas tegali duoti dukteriai į krautį. Tad tą pačią dieną pavakari išdumiau į Karaliaučių. Čia automatiškai patekau į Plečkaičio atstovo O. Mačiulaičio globą. [Kiti emigrantai buvo grupelėmis po 4-5 žmones siunčiami į Vilnių. Komunistų globojami ir šiap jau kur dirbę emigrantai palengva, vienas po kito pereidinėjo į Plečkaičio pusę, nes čia buvo visų lengviausia ir geriausia. Plečkaičio nurodymais man neleido legalizuotis, vadinas, atlikti pabaudą už nelegališką sienos perėjimą, ir tuo būdu visą savaitę turėjau nelegališkai gyvendamaš laukt paties Plečkaičio atvykimo. Pagaliau davė telegramą, kad jau atvyksta, ir man liepė paimti iš Lenkijos konsulo Karaliaučiuje p. Čudovskio vyžą į Lenkiją.

Vakare sėdom į traukinį ir išvažiavom į Berlyną. Čely pasiaiškino, ką turėjame Berlyne padaryti. Pasirodo, jis norįs prikalbinti su juo vykti į Lenkiją Lietuvos atstovybėj Berlyne ar naujantį gen. štabo pulkininką K. Škirpą, prieš demokratines įvyriausybės buvusį gen. štabo viršininką, ir jei lengvai būtų galima — man asmens liudymą iš vokiečių policijos. Berlyne nieko nelaimėjom, nors bastėmės ištisas dvi dienas. Pulk. Škirpa dėjos iš nesuprantas, juokavo, o Plečkaitis perdaug aiškiai sakytiš bijojo. Toliau, nuėjom pas reichstago atstovą p. Crispieną, gavome iš jo rekomendaciją į policiją dėl mano dokumentų. Aš negirdėjau ką jis dėl manęs kalbėjo su p. Crispieną, bet greičiausiai taip pat melavo vadindamas mane mokytoju Malinausku, kaip paskiau sakė Berlyno policijos prezidentume p. registratui Goerkei. Tada jis mane galėjo gerai įklampinti, jei šiedu

P. Čudovskis mane priėmė labai maloniai, metęs

visus kitus savo darbus, ponai būtų daugiau pasibė eilės. Pasirodo, kad jau turįs iš Lenkijos atstovybės Berlyne šifruota telegrama gautus nurodymus dėti visas pastangas manęs išgabenti į Lenkiją. Tuoj davė man vizą su teise atgal grįžti į Vokietiją. Visa ėjo gerai, net jau išdirbęs jis planą, kaip geriau iš Vokietijos man pabėgti Lenkijon: važiuoti traukiniu per Lenkų koridorių neva toliau į Vokietiją ir nelegališkai išlipi į Tezew (Dirschau) stotį. Ten jis manęs laukias. Lenkijoj aš gausių kokį norėsiąs pasą ir kur norėsiąs galėsiąs vykti. Be kita ko, vakare kvietė ateiti pas jį arbatos. Užsėdom ir dėl Tauragės sukilimo, aš jam sakiau ten nebuvęs, kaip iš tikrųjų yra. Jis man nukakė tokią versiją: sukilimas buvęs greičiausia patios Lietuvos valdžios išprovokuotas, kad geriau galėtų įsitiprinti ir staiga užgniauzti palengva bręstančią ne jos naudai visuomenės nuotaiką.

Pavakarėj jau ruošiausi eiti pas p. Čudovskį arbatos, kai staiga atsiranda Plečkaitis ir pasako, kad niekur ubejeičiau, o ruošiaus važiuot į Berlyną. All right! važiuojam, bet tik man svieta pamatyti. Paprašė, kad parodyčiau jam savo vizą. Idaviau, o jis ėirkšt, ėirkšt, ir sudraskė, paskiau išsitraukė iš kišenės kitą su Malinausko pavarde ir be teisės grįžti Vokietijon. Perpykęs vos susivaldžiau, supratau, jog jis nori man kilpas papešti — Klysti, vyrel, — pamaniau sau. Ne tokio mis mane gaudė ir nesugavau, tai gal išsisuksiu ir iš tavųjų, ne taip jau painių. Tik aš nesu toks kvailas, kaip atrodau tau.

Jau paskutinė vokiečių stotis, traukinį perima Lenkijos valdininkai. Sirdis smarkiau plaka, greit prasidės naujas gyvenimas, nauji vaizdai, nauji įspūdžiai. Jau Tezewo stotis, anksčiau buvusi vokiečių Dirschau. Traukinys čia stovi 15 min., tai nėra ko skubėti. Užsidegu pypkė ir žiuriu pro langą į peroną. Paliai traukinį perėjo p. Čudovskis su vietinės lenkų policijos komisaru; jiedu mane pastebėjo. Paimu visą savo turta, sudėtu į portfelį. Ramiai išlipu iš vagono ir taikau kaip buvau nurodytas, į tamsesnę vietą. Paskui mane seka policijos komisaras, bet iš tolo. Vienas policininkas mėgin sulaikyt, bet komisaras paliepė jam manęs neliešti ir tyli. Pagaliau įeinu į stoties bufetą ir atsėdžiu. Netrukus atėjo ir p. Čudovskis su pol. komisaru. Užsisakėm arbatos, džiaugiamės taip laimingai garna sunkoką sienos perėjimo reikalą atlikę, ypač kad niekas nepastebėjo, nekio triukšmo, niekas nesuprato p. Čudovskio rolės. Iškilus visam reikalui aikštėn, jam nebebutų patogų likti diplomatiniam korpuse Vokietijoje. Dabar visa kas gerai. P. Čudovskis tuo pačiu traukiniu turėjo grįžti į Karaliaučių, tai greit atsiveikino linkėdamas man visa gera. Mudu su Plečkaičiu gavom laukti keletą valandų ligi pirmojo traukinio į Varšuvą. Visą dieną keliavę vakare jau visai sutemus, atvykom į Lenkijos sostinę. Tai gražus, didelis ir europiškias miestas. Kol suradom nakvynę jau buvo

A. Majus

visai vėlu, o visą parą keliavę buvom pavargę, tai bėmt ir sugulėm.

Kitą dieną tik ir buvom mudu pas p. Golovką. Lenkijos užsienio reikalų ministerijos rytų skyriaus vedėją, tikriau sakant tos ministerijos smegenis. Tai gudrus žmogus ir dar gaudresnis diplomatas. Pas jį valgėm ir pietus. Per pietus sužinojau, kad musiekiam vyrams bus duotos kareivinės Lydoj, lenkų kareivių valgis, drabužiai ir ginklai. Jau pakely į Varšuvą Plečkaitis tolydžio darės su manim atviresnis, klausinėjo manęs, kaip karininko ir karo dalykų specialisto, kaip būtų geriau ginklų operuoti prieš Lietuvą. Man pareiškęs savo nuomonę, kad su 50 vyrų negalima bus padaryti jokio rimto žygio, jis pastebėjo, jog kiek reikės daugiau pridės Juozapas (Pilsudskis). Nuo Varšuvos tolydžio man aiškėjo, kad tas vyras ir turturi čia reikalo vien su Lenkijos valdžia, bet nieku gyvu ne su P. P. S. partija ar kitomis demokratinėmis grupėmis.

I VARSUVĄ BE PASO.

Ligi šiol aš nežinojau, kad Lietuvos piiečiai į Rygą tevažiuoja be vizos, kai išmeta perdaug valstybinio skystimo, ar namie dirbtos cukrinės, o aš važiuoju į Varšuvą. Nėra ko sakyti, prašmatnus dalykas. Na, pažiūrėšime Lenkijos, pagaliau išsiaiškinsiu visus Plečkaičio sumanymus, nes Vokietijoje jis su manim be galo neatviras.

Jau paskutinė vokiečių stotis, traukinį perima Lenkijos valdininkai. Sirdis smarkiau plaka, greit prasidės naujas gyvenimas, nauji vaizdai, nauji įspūdžiai. Jau Tezewo stotis, anksčiau buvusi vokiečių Dirschau. Traukinys čia stovi 15 min., tai nėra ko skubėti. Užsidegu pypkė ir žiuriu pro langą į peroną. Paliai traukinį perėjo p. Čudovskis su vietinės lenkų policijos komisaru; jiedu mane pastebėjo. Paimu visą savo turta, sudėtu į portfelį. Ramiai išlipu iš vagono ir taikau kaip buvau nurodytas, į tamsesnę vietą. Paskui mane seka policijos komisaras, bet iš tolo. Vienas policininkas mėgin sulaikyt, bet komisaras paliepė jam manęs neliešti ir tyli. Pagaliau įeinu į stoties bufetą ir atsėdžiu. Netrukus atėjo ir p. Čudovskis su pol. komisaru. Užsisakėm arbatos, džiaugiamės taip laimingai garna sunkoką sienos perėjimo reikalą atlikę, ypač kad niekas nepastebėjo, nekio triukšmo, niekas nesuprato p. Čudovskio rolės. Iškilus visam reikalui aikštėn, jam nebebutų patogų likti diplomatiniam korpuse Vokietijoje. Dabar visa kas gerai. P. Čudovskis tuo pačiu traukiniu turėjo grįžti į Karaliaučių, tai greit atsiveikino linkėdamas man visa gera. Mudu su Plečkaičiu gavom laukti keletą valandų ligi pirmojo traukinio į Varšuvą. Visą dieną keliavę vakare jau visai sutemus, atvykom į Lenkijos sostinę. Tai gražus, didelis ir europiškias miestas. Kol suradom nakvynę jau buvo

VALIO!!!

VALIO!!!

1928 METAIS KETURIOS EKSKURSIJOS

LIETUVON

TIESIOG Į LIETUVOS UOSTĄ

Klaipėda

Be Jokių Persėdimų

BALTIKO — AMERIKOS LINIJOS LAIVAIS

10-ties Metų Lietuvos Nepriklausomybės Jubiliejaus Apvaikščiojimui

Table with 2 columns: Pirma Ekskursija, Antra Ekskursija, Trečia Ekskursija, Ketvirta Ekskursija. Details include dates, ship names, and captains.

PRALEISK SAVO ATOSTOGAS LIETUVOJE

Kiekvienas lietuvis privalo aplankyti savo gimtąjį kraštą. Kas metai vis daugiau ir daugiau amerikiečių važiavo atkankinti saviškius Lietuvoje arba taip sau Lietuvoje pasivečiuoti. Lietuviai deda visas pastangas, kad tie svečiai būtų gerai priimti ir išsivežt malonus išpūditis iš Lietuvos.

BALTIC AMERICA LINE 8 Bridge Street New York, N. Y.

NAUJAS IŠRADIMAS DEKSNIO GALINGA MOSTIS. Advertisement for a new product with contact information for Deksnis Ointment Co.

Daktarai rekomendavo karštą Bulgarijos žolį (kraujo) Arbatą išsilygimui nuo šalčio. Advertisement for Bulgarian herb tea.

PASARGA: Dideles šeimynos privalo turėti mano specialę dėgę del žiemos. Siusk \$1.25. Advertisement for winter clothing.

VALIO!!!

"Sandara" iš Bostono Philadelphiajion

(Raštas Ketvirtas)

Antras iš eilės susirinkimas "Sandaros" Perkėlimo Komisijos atsibuvo kovo 4 d., 1928, Muzikalėj Lietuvių Svetainėj, Philadelphiajioj. Apart komisijos narių buvo kviesta keletas pašalinųjų, kurin atsilankė adv. M. M. Slikas, p. J. V. Grinius, ir A. J. Kaniušis.

Kadangi Komisija yra laikina ir nepilno sanstato, tai susirinkimą pavadė atidaryti ir vesti vakarą laikinam sekretoriui, Z. Jankauskui. Vedėjui susirinkimo pareiškus tikslą šio susijimo ir kokią įtaką padarė ant philadelphiečių lietuvių tilpė iš eilės trys raštai "Sandaraj" josios perkėlimo reikalu, pirmiausiai paprašė pašaliečių svečių išreikšti savo nuomones kas link užsiuoto darbo. "Sandarą" perkelti.

Pirmas ėmė balsą adv. Slikas, kuris ilgokoj ir ryškioj savo kalboj, apipasakojo kaip vietos lietuvių taip ir Amerikos palengva nykima, atbukima jų prie savo ir visos Tautos reikalų. Ypač ėia gimusis jaunimas greitai slysta iš lietuvių tarpe ir įjiesko pas kitus smagumo, tankiausiai jo nesuranda, savo aspiracijų nepasiekia ir tankiausiai jie atsiduria nupuolušij žmonių verpete, kas netikėtai didelius nuostolius ir skriaudą neša patiems tėvams ir lietuviams, bet ir pačiai Amerikai. O tas dedasi delto, kad atėjunai lietuvių per greit savo Tautos reikalus pamiršta, sužilmba ir pasiduoda po įtekme kitų. Turėdami ant vietos lietuvių spaudą, galėtume užbėgti tiems nelemtiems apsirėikimams skersai kelio, todėl pabrėždamas pareiškė, kad lietuviškas laikraštis Philadelphiajios lietuviams neatbutinai reikalingas turėti. Čia jisai reikalingas, vieta be jokios konkurencijos ir ėia jam dar plati, naši ir užtikrinta.

Antras kalbėjo p. J. V. Grinius. Šisai kaip pirmesniai taip ir dabar, be jokio svyravimo, tvirtai stovė, už sumanymą ir įkunijimo to sumanymo gyveniman, tai yra, perkelti "Sandarą" Philadelphiajion. Jisai tiki, kad kaip philadelphiečių lietuviui reikalinga apsiuoti, apsilvilt, valgyti ir vandenio gerti, kaip jam reikalinga neatbutinai oru kvėpuoti ir kaip reikalinga šviesa dienos laike, o tamsa nakties — taip jam reikalinga turėti pas savę lietuvišką spaudą — to dvasinio maisto. Stambus biznieriūs, p. A. J. Kaniušis, trečias iš eilės pareiškė, kad jisai kitokios nuomonės neturi ir negali turėti prieš tokį prakilnų sumanymą, užgyrė darbą ir pasižadėjo remti visais galimais bu-

dais "Sandaros" perkėlimo reikalą. Pabaigus visiems trims kalbas, VISI TRYS adv. M. M. SLIKAS, pp. J. V. GRINIUS ir A. J. KANIUŠIS užsimokėjo po \$3.00, prisirašė prie A. L. S. šeimos ir įstojo "SANDAROS" perkėlimo komisijon, tolesniam darbui varyti perkėlimo "Sandaros" Philadelphiajion.

Po to buvo skaityta laiškas, vieno is bostono "Aris" pasirasusio, kuris apsigamavo raso apie philadelphiecius netuvius ir jų pažinomą tautaskume, paskirdamas philadelphiecius į du logerius: viena — garbinantį "papistus", kita — atsidavusius bolševikams. "Aris'o" supratimu Philadelphia tikrų lietuvių jau nustojus ir toliaus darbus nuveikti, kaip tautišką laikraštį turėt ir jį mokėt palaikyti, philadelphiečiai lietuvių perelpni yra ir jie nesugebės to padaryti. Jisai nupeikdamas dabartinę Centro Valdybą už jos neveiklumą, pataria geriaus perrinkti Centro Valdybą ne tiek iš amatininkų ir vertievių, kiek iš "nemokšų", bet pasišventusių idėjiniam darbui žmonių, kurie dažnai padaro stebuklus, kokių mokyti ar pasiskelbė "patyrusiais" nei sapnuote nesapnuoja. Dalinai jo patarimas yra sveikas.

Antras laiškas tai p. V. M. Čekanausko, Hartford, Conn., buvusio "Sandaros" Adm. Šisai jau žiuri į philadelphiečius kitaip; jisai philadelphiečiuose numato potencialę galybę, "randasi geros valios ir noro žmonių, tiktai del tulų atžvilgių ar tam esamų sanlygių, jie yra mažiau ar daugiau pasyvus ir delto pas juos nėra tokio gyvumo ir tamprumo bendrame socialiam, politiniame ir tautiškame darbe kaip kitose lietuvių kolonijose. Bet ėiegiu Philadelphiajios lietuvių turėtų centrą su spausdinamo žodžio organu, philadelphiečiai lietuvių atsirasų eilėje visų Amerikos lietuvių." Delto jisai senai jau galvojo, budams dar "S." adm. perkelti "Sandarą" ėionai. Matydams vienatnę ir geriausia vietą "Sandarai" Philadelphiajioj, jisai pataria šaukti tam reikalui Konferenciją. Patogumui susivažiuoti pataria New Yorką.

Susirinkimas išklausė tokį patarimą p. Čekanausko, didžiai susidomėjo ir pasikalbėjęs atrasta ir tar-ta tokią Konferenciją šaukti **Balandžio 29 d., 1928, New Yorkan arba Philadelphiajion, nutarė rinkti medžiagą iš Philadelphiajios Lietuvių gyvenimo.** Tai bus istoriškas aprašymas vietos lietuvių nuo pat pirmųjų ėia apsigyvenusių iki dabartinių dienų. Aprašyme tilps pirmesniųjų lie-

tuvių apsigyvenimas, jų vargai ir kova už geresnį buvį. Darbo sanlygos, streikai. Atsiradimas lietuvių pirmų organizacijų, bažnyčių. Išgyjimas vertievyčių, organizavimas klubų, svetainių, finansinių organizacijų išbujojimas. Profesionalai, biznieriiai. Susiliejimas pašelpinių draugysčių ir mažesnių klubų į vienatę. Piliiečių sanjungos ir tt.

Šisai aprašymas nebus vien žodžiais, bet ir paveiklais atvaizdytas. Arimtetikos ženklai parodys kaip pasiturinti yra lietuvių ir kiek jų svetainės ir finansinės bendrovės turi turto. Šie aprašymal nustebins ne vieną abejojantį lietuvių, kuris dabar prastai mano apie Philadelphiajios lietuvius, jų turta ir kultūringumą. Kadangi tas darbas yra nemažas, Steigiamoji Komisija ėims laiko, bet "Sandara" turės spaudos iš philadelphiečių lietuvių aprašymo bent kokiam pusmečiui, jei nedaugiaus. Padidintų leidimų "Sandaros" nereikės. Tad šiomi kviečiame Philadelphiajios lietuvius inteligentus, rašytojus, veikėjus, klubų viršininkus, bažnyčių klebonus, darbininkų organizacijų vadus, finansinių bendrovių viršininkus, prisidėti prie to darbo ir rinkti tam raštui medžiagą. Išlygos, kaip kas norės save aprašyti, turi kreiptis prie Perkėlimo "Sandaros" Komiteto. Pagaliaus Steigiamoj Komiteto pirmininku išrinktas p. J. V. Grinius.

Todel sandariečiai, perkėlimo "Sandaros" klausimu, o philadelphiečiai mūsų kolonijos aprašymo reikalu susidomėkite ir kibkite prie darbo!

ALTS. Organo Perkėlimui Komisija: J. V. Grinius, pirm., Adv. M. M. Slikas, A. J. Kaniušis, p. J. V. Grinienė, J. T. Vitkauskas, A. Čedėlinas, J. Bražys, K. Arlauskas, A. Tvaranavičia.

Z. Jankauskas, Rašt. 769 S. 2nd st. Philadelphia, Pa.

NORWOOD, MASS.

Kovo 11 d. vietinė Sandaros 33 kuop. pasidarbavimu ėia So Bostono "Gabijs" davė gražų koncertą, kuriuo publika likos užgandėnta. Žmonių gal tai tie priekabių jieskos, kurie jau prieš koncertą už kelijų dienų daug ką plepėjo, bet tas buvo daroma kam ne jie o kiti rengia. Reikia priminti, kad "Gabijs" šitas koncertas buvo įvairus.

"Gabijs" mišrus choras po vadovyste J. Dirvelio sudainavo 5-6 dainas, vyrų choras apie 3-4, merginų taip pat apie tris. Mandalinų orkestris "Kanklės" siskstetas po vadovyste p. Stellos Jesinskaitės ėspildė apie 3 kurinius. Kontribuiūtė ir Jesinskaitė ant mandalinų duetė ėspildė du kurinius. Buvo ir solistų: J. Nauburis, Bulskis ir Neveckienė. Ant smuikų

Worcesterio žinios

Liet. Ukėšų klubas greit pradės statyti savo namą, kontraktorai bus iš lietuvių.

Mirė J. Gražulis, 46 m. nevedęs. Laidojimą pataravo M. Cjvinskas.

Apvogė Lietuvių minko ir Kulio garažą, vertė \$500. Ryta meta vagys 3 arišiai pagauti.

ADV. BAGOCIUI VAKARIENĖ

Kovo 11 d. adv. F. Bagočiaus 25 m. darbuotės vakartuvių vakarėlin apsilankė 60 žmonių. Pirmą gražią sveikinimo prakalbą pasakė Dr. Landzius. Po jo kalbėjo pats jubilaitas, primindamas sunkią praeities darbuotę visuomenės dirvoj ir suminėjo Dr. Šliupą, kun. Burbą, Serną, kun. Dembskį ir kt. veikėjus tų laikų. Per Dr. Landzių p. Bagočiui įteikta graži rašoma plunksna, o p. Bagočienei rožių bukietas. Po to kalbėjo ad P. Baublys, P. Šimkonis,

p-lė Kasparaitė ir Dirvelis pritariant pianui ėspildė apie du kurinius. Christams akompanavo Kasparaitė, kaip kuriems solistams p-lė Bratėnaitė. Neveckienei akompanavo jos 9 metų sunas. Girdėti buk "Gabijs" duos kitą koncertą Norwoode gegužės mėnesyje. Lauksime!

Matyti "Gabijs" vadovas J. Dirvelis suprasdamas lietuvių publikos psichologiją, pateikė kelis "kavalkus" pagal publikos skoni. Pav. pats J. Dirvelis su smuika pagriežė "Uršulės" polką, ir kt., del kurių publika daugiausiai rankomis plojo. Apart gabijiečių, kurie ėia buvo atvažiavę su busu, buvo ir daugiau su savais automobiliais. Taipgi buvo lietuvių ir iš Canton, Mass. Publikos ė buvo nemažai, nors tuom pačiu sykiu bolševikai (lietuvių ir finai) turėjo kitą finų svetainėje be ėžangos surengę vakarą. Omega.

10 Portland St. Worcester, Mass. Telephone Bankrupt Hotel Telephone Park Arch

Tel. Maple 1138-M
F. J. McGRAIL
Visokių rusių elektros įrengimai namams, dirbtuvėms ir krautuviams
71 MAIN STREET WORCESTER, MASS.

Joseph J. Dirs
Teikiu patarnavimą laidotuvių ir ėrendavojų automobilius vestuvėm ir kitokiems pasivažinėjimam.
OFISAS 212 MILLBURY ST. Gyvenimo vieta 194 Millbury st. Tel. Cedar 4959

WILLYS-KNIGHT STEARNS-KNIGHT
Sleeve Valve Motor Sleeve Valve Motor
Overland WHIPPET
THE WILLIAM F. BENNETT CO.
Motor Car Merchants
253 PARK AVENUE WORCESTER, MASS.
Telephone Park 387
WM. F. BENNETT, Pres. ant Treas.

IDEAL FURNITURE CO.
Fornišiai, karpetai ir namų ruošos reikmenos. Visokių rusių pečių pataisymai.
76 MILLBURY ST. WORCESTER, MASS.
Tel. Park 957
Krukowski & Wansaviczas, Savininkai

KLASTON PHOTO STUDIO
24 MILLBURY STREET WORCESTER, MASS.
Jei nori gerą paveikslą nusitraukti, tai ėik pas Klaston, kurie turi gerą praktiką ant paveikslų traukimo ir visi busite patenkinti.

S. Purvinskas, A. Katkauskas, p. J. M. Meškuvienė, J. Rautkys, A. Kriaučialis, J. Salaviejus ir botoniškis V. Jankauskas. Visi reiškė gerų linkėjimų. Gale sudainavo V. Jankauskas, akompanuojant M. Meškuvienei. Vakara plačiai aprašė anglų spauda.

RAPOLAS YUSKA
Šiomis dienomis lankėsi Curtis Institute Phila., Pa. muzikos studentas R. Juška. Js iš 250 kandidatų laimėjo vienas mokslą dykai. Jis vienintelis lietuvių institute. Kovo 5 d. p. Juška davė koncertą Ritz

KUOMET NORĖSITE RAKANDU
Atminkite, kad mūsų krautuvi yra biznyje jau 40 metų. Už cash arba ėsmokėjimais.
R. NORTHBRIDGE FURNITURE CO.
Worcester, Mass
166 Southbridge St.

PRAN. J. BUBLYS BOBBLIS
LIETUVIS ADVOKATAS
638 SLATER BLDG
Tel. Park 2939
Namai 51 Harlem Street (Kampus Sterling St. Tel. Cedar 1768-M WORCESTER

FRANK ZALAPUG
56 1/2 ORANGE ST. WORCESTER, MASS
Atlieku visokį link namų pataisymo medžio darba. Taipgi pentinų popierinų. Darba atlieku gerai.

Sharin FLORIST
10 Portland St. Worcester, Mass. Telephone Bankrupt Hotel Telephone Park Arch

Tel. Maple 1138-M
F. J. McGRAIL
Visokių rusių elektros įrengimai namams, dirbtuvėms ir krautuviams
71 MAIN STREET WORCESTER, MASS.

Joseph J. Dirs
Teikiu patarnavimą laidotuvių ir ėrendavojų automobilius vestuvėm ir kitokiems pasivažinėjimam.
OFISAS 212 MILLBURY ST. Gyvenimo vieta 194 Millbury st. Tel. Cedar 4959

WILLYS-KNIGHT STEARNS-KNIGHT
Sleeve Valve Motor Sleeve Valve Motor
Overland WHIPPET
THE WILLIAM F. BENNETT CO.
Motor Car Merchants
253 PARK AVENUE WORCESTER, MASS.
Telephone Park 387
WM. F. BENNETT, Pres. ant Treas.

IDEAL FURNITURE CO.
Fornišiai, karpetai ir namų ruošos reikmenos. Visokių rusių pečių pataisymai.
76 MILLBURY ST. WORCESTER, MASS.
Tel. Park 957
Krukowski & Wansaviczas, Savininkai

KLASTON PHOTO STUDIO
24 MILLBURY STREET WORCESTER, MASS.
Jei nori gerą paveikslą nusitraukti, tai ėik pas Klaston, kurie turi gerą praktiką ant paveikslų traukimo ir visi busite patenkinti.

Carlton Hotel porui šimtu žymesnės publikos. Pava-sarį jis koncertuos Worcester, Bostone, Montelloj ir kt. ir važiuos į Europą ir Lietuvą. Malonu girdėti apie tokį lietuvi.

Telefonas Park 5873
Dr. J. C. Landzius
(SEYMOUR)
Lietuvia gydotojas ir Chirurgas
Ofiso valandos: 12 ryto — 9-10 Po pietų — 2-4 Vakare — 7-9.
35 TRUMBULL ST. Worcester, Mass.

LIETUVIŠKA BARBERNĖ
Aš John Jonitas nupirkau barbernę ant 382 Millbury st. Dirbau ilgą laiką pas Mažeiką. Tie kurie mane žinote, atsilankykite pas mane. Atlieku darbą birnos klesos del moterų, vyrų ir vaikų. Darbas garantuotas. 12

VALGOMŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ
Jei ėnorite gauti geriausius mėšus ir kitus valgomus daiktus, trį užėikite į A. Kriaučialio ir J. Krasinskio krautuvi.
181 MILLBURY ST. Worcester, Mass.

Ofiso Tel. Park 3491
IGNAS J. BARKUS
ADVOKATAS
725 SLATER BUILDING Worcester, Mass.
Lietuvos ir Amerikos registruotas notaras. Veda civilines ir kriminališkas bylas visuose teismuose. Darau visuos legališkus dokumentus

Telephone Park 5036
Dr. Samuel Lopatin
DENTIST
50 Trumbull Square Worcester, Mass.

LIETUVIŠKA DUONKEPYKLA
Mes kepame 6 rūšių duoną, keikus ir pajus. Nepamirškite ir klauskit mūsų daonos.
A. Duda ir V. Staliauskas
75 WARD ST. Worcester, Mass.

GEORGE WIEGERT CO.
Užlaikome visokius reikmenas ir virtus ames. Viskas geru ėdliame pasirinkime.
275 GREENWOOD ST. Worcester, Mass.

Lietuviškų Ceverykų Krautuvi
96 MILLBURY ST. Worcester, Mass.
Vino ėšnos krautuviėje visuomet galite gauti gerus ėvėvėrykus del visos savo šeimos. Prieinamos kaino ir užtikrintas patarnavimas.

SAUGOK GALVĄ IR VIDURIUS
Žmonės, kuriems skauda galvas arba kurių skilvis gerai nedirba, bus greit palengvinti, jeivartos Pepsenic Seltzer, kuris širdies visai neličia. Galima rasti aptiekose arba sūteikite 5c stampomis del sompalo.
PEPSENIC SELTZER CO. Worcester, Mass.

National Ice Cream Co.
Darydami kokius parengimus reikalaukite mūsų Ice Creamo ir toniko. Visiems suteiksiu tinkamą patarnavimą.
P. A. DEDYNAS
96 MILLBURY ST. WORCESTER, MASS.
Telefonas: Park 7984

S. M. SHAPIRO
Perkėlė savo krautuvi 10 Millbury st. ant 178 WATER ST. Worcester, Mass.
Knip pirmo, taip dabar parduo-da anglis, geležį, dažus. Kalba lietuviškai. (17)

A. J. JONAVIČIUS LIETUVIS GRABORIUS
Geriausias laidotuviams patarnavimas ir prieinamiausia kaimoni.
316 HARDING ST. Worcester, Mass.
Tel. Cedar 2433-M.

Tel. Cedar 7206
A. J. KATKAUSKAS
Didžiausia Drapanų Krautuvi
ant Millbury St.
Vyr. ški ir moteriški drabužiai ėdliame pasirinkime.
372-376 MILLBURY ST. Worcester, Mass.

RUKYKITE C. C. A. CIGARUS

Boston Beef & Provision Co.
Didžiausias ošselis, kur galima gauti mėsos ir valgomų daiktų.
153 Blacktone st. Boston, Mass.

VINCAS DEGUTIS
Generalis Kontraktorius
Būdavoja namus ir taisy senus namus. Patarnavimas visuomet geras.
15 ENGLEWOOD AVE Worcester, Mass.

M. CIVINSKAS
Lietuvis Graborius
310 HARDING ST. WORCESTER, MASS.
Tel. Park 4156
Patarnauju laidotuvių ir ėrendavojų automobilius įvairiems reikalams

Tel. Park 2240-4274-4351
PETER BROTHERS
COAL, WOOD & LUMBER
Geras Patarnavimas
161 WASHINGTON STREET WORCESTER, MASS.

Tel. Tel. Park 2470
BEN. MENDELSON
Advokatas
ir registruotas notaras Lietuvos sostovėje. Atlieku visuos legališkus darbus kaip Amerikoje taip ir Europoje.
390 Main St. Room 931-932 Worcester, Mass.

STERLING DAIRY MILK CO.
Ant kiekvieno pareikalavimo visiems pristatome ė namus geriausį pienu ir smetona. Raskite kaimui šaukite telefonu: Park 7992 arba Park 9922.
3 KANSAS ST. Worcester, Mass.

SPORTAS

Rašo Lietuvos Rikių Championas
J. GANSONAS

KODEL LIETUVIAI PRIVALO RUPINTIS ATLETIKA IR SPORTU

Aš gyvendamas tolimose vakaruose per ilgus laikus visą tą laiką buvau užsiėmęs visokiais sporto žaislais, kaip tai ristikynėmis, kumštynėmis, Maratono bėgimais, Football, plaukimu, Basketball, Gimnastika ir kitokiais sporto žaislais, kurie davė man progos susipažinti kone su visais atletiniais kuno lavinimais. Kaip kada man budavo užėmiai užsiėmimas matyti mūsų jaunimą Lietuvoje ir Amerikoje siekiant mano pėdomis.

Per tą visą laiką aš nemačiau lietuvių ir maniau, kad mūsų jaunimas turi būti savo atletinius klubus susiorganizavę ir mūsų inteligentiška visuomenė šelpia juos kad užauginti mūsų jaunimą gražų stiprų, atletiška. Aš taip svajoju per 15 metų, budamas toli nuo lietuvių atskilyje, bet mano širdis traukė atvažiuoti į rytus, ir pamatyt savo gimines, savo draugus, kurie gal buvo mane pamiršę ir pamatyt savo tautos žmones, kaip jie gyvena ir kę daro, kad palengvinti gyvenimo stovį.

Štai praeitą rudenį palikau California, kur yra 3,300 mylių tolima nuo Bostono, atvykau į Brooklyną, kur manau yra antara iš didžiausių lietuvių apgyventa kolonija Amerikoje. Niekas tada manęs nežinojo ir aš nieko nežinojau ir suradęs kur lietuvių gyvena, gavau kambarį per lietuvių žmones ir tuojau susipažinau su lietuvių laikraščiais, kurie yra leidžiami Brooklynė ir New Yorke; po to leidau susipažinti su lietuvių visuomene ir jos veidais, lankėdamas į visokius lietuvių surengimus, sokių, koncertus, prakalbas ir taip toliau.

Bet čionai mano svajonės ir idėjos buvo sustabdytos, kur aš maniau tolimose vakaruose apie lietuvių draugiškumą tarp savęs, ir aš negalėjau suprasti, kad mūsų yra tik toks mažas būrelis, ir yra taip išsiskirstęs į visokias partijas, ir kaip viena partija turėdama savo pasekėjus darbuojas tik savo partijos labui, o kita partija turėdama kitus pasekėjus darbuojasi tik savo partijai ir kaip viena nori ką nuveikti, tai kita daro kokius nors užsėmimus, kad ta savo tikslo negalėtų atsiekti ir taip visokių darbų, kad sugriauti žmonių draugiškumą. Viena partija eina prieš kitą, palikdami mūsų tautą be jokios vienybės ir mažais būreliais yra sunku žengti

pirmyn su didesnėmis tautomis, kurios turi skaitlingesnes draugijas ir turėdamos daugiau kapitalo gali didesnius darbus atlikti. Todėl yra mums labai sunku, o ypač mūsų jaunimui pasiekti kokių nors tikslių, neturint progos kur ir ką pradėti.

Toliau jau gerai susipažinau su lietuvių gyvenimu per tą 5 mėnesių kaip atvažiauvau čionai į rytus, ir aš dabar matau, kodėl mūsų jaunimas yra toli dar nuo to, kaip yra Amerikos jaunimas, kuris turi savo gerus atletiško skyriaus mokytojus, ir turi visokios progos pasiekti kokių nors tikslių atletiškoje srityje. Broliai lietuviai, ar jau ne laikas jums yra susiprasti ir užmiršti savo srovių barmius, o ypač mūsų visuomenės darbuotojams ir mūsų laikraštininkams, kad duoti progos mūsų jaunimui užaugti į gražius stiprius ir sveikus žmones išmokinti nuo mažystės kaip reikia gyventi ir kokius valgius ir kokius žaislus kad kaip suaugusi butum tikęs visokiam netikėtam užklupimui. Tada mes ir mūsų tauta galėtų lidžiuotis savo jaunimu.

Aš keletą dienų atgalios paėmiau vieną iš lietuviškų laikraščių ir radau artikulą parašytą, kur buvo ištrauktas iš Amerikos laikraščiu. Nenoriu minavoti vardo to miesto, sakoma tas laikraštis, yra gėda del mūsų tautos, kad mūsų jaunimas yra taip pasileidęs, nes tenais buvo suarežuotos kokios 4 lietuviškos merginos, nuo 16 lig 19 metų amžiaus už paleistuvingą elgimąsi su italijonais ir tas laikraštis rašo ir sarmatina mūsų tautą. Bet kas daryti, kad nereikėtų mūsų merginoms eiti į tokias vietas, tas laikraštis nerašo. Žinoma, jaunas žmogus kaip tai merginos ir vaikinai negali visą laiką būti namuose, reikia eiti kur kad praleisti laiką ir gauti kokių nors pasilinksminimų, bet kur eiti, neturėdami savo klubų savo įstaigų, tai reikia eiti į amerikoniškas įstaigas. Katrie yra daugiau apsišvietę ir turi daugiau pinigų, eina į geras atletiškas įstaigas, bet tie, kur mažai ką yra mokytai tai eina į prastas šokių sales, kur susipažįsta su negerais draugais ir pradeda girtuokliauti, paleistuvauti ir kitokių kenksmingų darbų, kur pakiaus atsiduria kalėjime ar blogesnėse įstaigose. Kitam aprašyme parašysiu, ką daryti, kad mes galėtume savo jaunimą nuo tokių darbų atpratinti. Bus kitam numery.

Jack Ganson
Lietuvių ristikų
Championas.

KOMARAS GERAI PASIRODĖ

Prieš Ed. Lewis ristikynėse už pasaulio čempionatą. Mūsų drutuolis Juozas Komaras praeitą trečią dieną ritosi su Ed (Strangler) Lewis už sunkaus svorio pasaulio čempionatą, atsilaukdamas per 2 valandas ir 9 minutes laiką. Tos ristikynės buvo laikomos Bostono Arenoje: buvo apie 7,000 žmonių ir kokia 1,000 buvo lietuvių iš Bostono ir apylinkės.

Nors pirmiausias Komaras buvo labai nepopuliariškas Bostono su savo žiaurios ristikynėmis, bet per šitas ristikynes pasidarė daug draugų ir pasekėjų. Tas jam davė didesnį norą rugalėti Lewisą ir todėl taip stipriai laikėsi. Keletą kartų jisai turėjo Lewisą pagavęs labai blogame padėjime, kur išrodė, jog bus galas Lewisui, bet Lewis mokėdamas labai gerai ristikis visados mokėjo kaip išsukti iš Komaro kilpų. Kaip kada net pradėdavo kumštis vartoti, ir išmesdami vienas kitą nuo matraso pradėjo ristikis ant pagrindų, kur reikėjo net 10 policmanų juos perskirti ir atgalios ant matraso pastatyti.

Po 2 valandų laiko, Lewis pradėjo silpnėti, o Komaras kaip bulius tik stumia ir stumia Lewis nuo pagrindų. Lewisio manageris, matydamas, kad jau išrodo blogai del Lewiso,

pradėjo šaukti, kad duotų Komarui su kumščia per sprandą, kad padarytų Komarą dizze ir Lewis pradėjo duoti. Kaip tik jisai smogė Komarui per sprandą, taip Komaras ir krito ant matraso, ir po 9 minučių Komaras pradėjo silpnėti. Lewis matydamas, kad jau Komaras silpnas šoko kaip žvėris, pagavo Komarui už galvos ir trenkė į matrasą, ir tada paguldė Komarą, laikas 2 valandos 9 minutės 30 sekundų.

Be to dar ritosi Jack Ganson Lietuvių ristikų čempionas su Charley Hanson švedu. Laikas 30 minučių. Išėjo lygiomis. Tai buvo vienos iš klasiškiausių ristikynių, nes abu du yra gerai išsilavinę ristikai ir moka ristikis. Publika labai myli kaip jie ritos, nes išrodė labai artistiška. Kitą ketvergą Ganson ristikis lig pergalės su Jack O'Dell iš Texas. Tai bus pirmos didelės Gansono ristikynės Bostone.

Be to dar ritosi Frank Yuška iš Bostono su italijonu Toney De Vitto, kurie išėjo lygiomis. Laikas 15 minučių, irgi buvo įspudingos ristikynės.

Idomu, kad lietuviai pradeda daugiau lankytis ir susipažinti su sporto žaislais, ir kas metą atsiranda daugiau lietuvių atletų bei sportininkų. Gal neužilgo mes turėsme geriausių čempionus ir

LIETUVIAI ISRADEJAI

Prekybos Dep-te užregistruo savo išrastą budą pigiai ir praktiškai budavoti ledaunes, kad šeiminiškės galėtų turėti ledo per iščius metus. Kitas, kaip jau buvo pranešta, išrado naujos sistemos žiuroną (teleskopą)

VARPO BENDROVE BYLĄ LAIMEJO

„Varpo“ spaustuvei Apygardos teismas priteisė iš apdraudimo draugijos „Lietuva“ 114,850 litų nuostolių bylose del gaisro ir sproginimo, įvykusio 1927 m. kovo mėn. 11 d. Be to priteista ir teismo išlaidos.

Lengviau yra valdyti žmones su pagalba jų ydų, nekald su pagalba jų dorybių.

Lietuvos Ministerių kabinetas jau priėmė savotišką savivaldybių rinkimų įstatymą, kuriuo rinkti galės tikrai turintieji ūkius ir mokantieji valstybei ir savivaldybėms mokėsnius, ir turės 24 m. amžiaus, o išrinkti galės būti turį 30 m. amžiaus ir baigę nemaziau 4 klases. Tai darbo valstiečiai ir darbininkai bus palikti visiškai beteisais.

Kažkokių tik pančių neprigalvoja tas „ministerių kabinetas“ Lietuvos žmonių.

SAVIVALDYBES JAU NAIKINA

Lietuvos Ministerių kabinetas jau priėmė savotišką savivaldybių rinkimų įstatymą, kuriuo rinkti galės tikrai turintieji ūkius ir mokantieji valstybei ir savivaldybėms mokėsnius, ir turės 24 m. amžiaus, o išrinkti galės būti turį 30 m. amžiaus ir baigę nemaziau 4 klases. Tai darbo valstiečiai ir darbininkai bus palikti visiškai beteisais.

Kažkokių tik pančių neprigalvoja tas „ministerių kabinetas“ Lietuvos žmonių.

LIETUVIAI ISRADEJAI

Vienas lietuvis Kaune Prekybos Dep-te užregistruo savo išrastą budą pigiai ir praktiškai budavoti ledaunes, kad šeiminiškės galėtų turėti ledo per iščius metus. Kitas, kaip jau buvo pranešta, išrado naujos sistemos žiuroną (teleskopą)

VARPO BENDROVE BYLĄ LAIMEJO

„Varpo“ spaustuvei Apygardos teismas priteisė iš apdraudimo draugijos „Lietuva“ 114,850 litų nuostolių bylose del gaisro ir sproginimo, įvykusio 1927 m. kovo mėn. 11 d. Be to priteista ir teismo išlaidos.

Lengviau yra valdyti žmones su pagalba jų ydų, nekald su pagalba jų dorybių.

Lietuvos Ministerių kabinetas jau priėmė savotišką savivaldybių rinkimų įstatymą, kuriuo rinkti galės tikrai turintieji ūkius ir mokantieji valstybei ir savivaldybėms mokėsnius, ir turės 24 m. amžiaus, o išrinkti galės būti turį 30 m. amžiaus ir baigę nemaziau 4 klases. Tai darbo valstiečiai ir darbininkai bus palikti visiškai beteisais.

PAVOJUS!
Pasirodžius pirmiems ženkliams persišaldymo krutinėje, patrinkite vikriai su
DR. RICHTERIO
Lukaro Rusies
PAIN-EXPELLERIU
Vaislažieniškis registruotas S. V. Pat. Buro.
Persitinkinkite, kad Inkaro vaislažieniškis būtų ant pakelio.
35c ir 70c vaistinėse, arba rašykite tiesiai į laboratoriją.
F. AD. RICHTER & CO.,
Berry & So. 5th Sts.,
Brooklyn, N. Y.

Nupirko mergaitę už 7500 po tam nušovė ir pats pasišovė

CHICAGO, Ill. Kovo 5—Ponia Narusevich pardavė savo 14 metų dukterį burdingieriui S. Tarosoff, už 7500, Torosoffas papirkęs mergaitę mėgino meilintis, bet mergaitė atsisakė su juo romansuoti, tai jis iš piktumo nušovė ją ir potam pats savę pasišovė.

Tėvas prigirdė savo du sunus

Indiana Harbor, kovo 5 d. Geo Chisholm, prisipažino, kad jis pats prigirdė savo 2 sunus George 8 metų ir Edger 7 metų. Jis sako, kad vas. 22 dieną liepęs vaikam šokti į kanalą. Tai jie ten pamatys savo bobutę. Jis pririšęs vogą prie vaikučių pirmiau įstumė jaunesnį berniuką, o po tam ir vyresnį. Jis dar rengės ir daugiau prigirdyti vaikų.

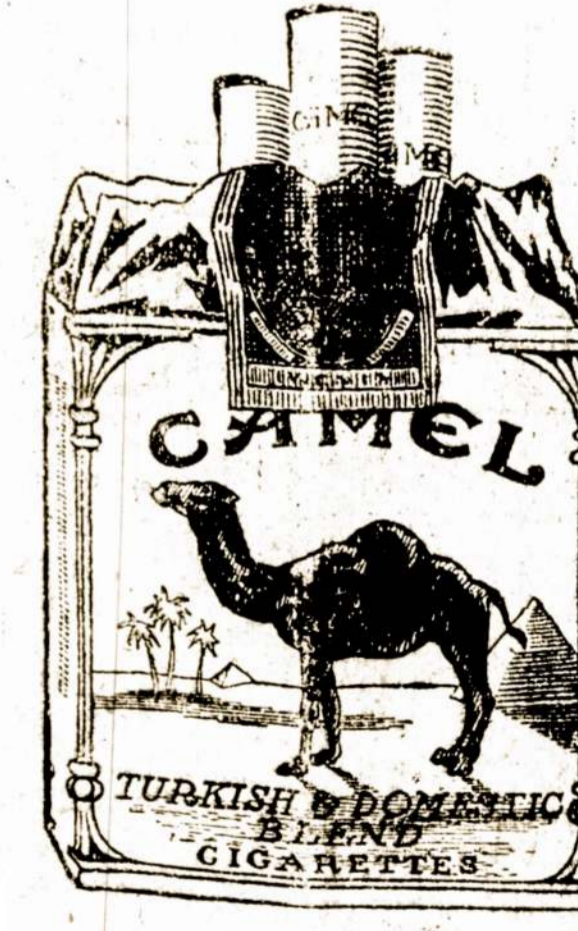
Mirtis yra miegas be sapnu.

— Napoleonas
Gyvenimas yra lengvas sapnas, kuris greit išnyksta.

— Napoleonas
Neinka žmones rinktis pagal jų išorę išvaizdą; gerai juos pažįstame tikrai išmėgine.

— Napoleonas

Jeį jus rukote del malonumo

—jūs esat išaugę iš pradinų klesos.

Camels yra padaryti del rukytojų kurie pažysta savo cigaretus.

Camels

“Aš eisiu mylią kad gavus Camel”

© 1928, J. J. Reynolds Tobacco Company, Winston-Salem, N. C.

MIKADO
The YELLOW PENCIL WITH THE RED BAND
Have Your Scribbles Analyzed
Louise Rice, world famous graphologist can positively read your talents, virtues and faults in the drawings, words and what notes that you scribble when "love in thought".
Send your "scribbles" or signature for analysis. Enclose the picture of the Mikado pencil, cut from a box of Mikado pencils, ten cents. Address Louise Rice, care of EAGLE PENCIL CO., NEW YORK CITY

Residence Phone 8195
T. MATAS
REAL ESTATE AND LOANS
827 BANK STREET
Waterbury, Conn.

Telefonas S. B 28-05-R
Lietuvis Optometristas
Išexaminuoju akis, priskiru stiklus ir kreivas akis atitinkančią tinkamą laktą.
J. L. PASALARNIS, O. D.
447 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Išexaminuoju akis ir pritaikom akinius
H.S. Stone O.D.
Akių Specialistas
399a BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

NADAS RASTENIS
ADVOKATAS
700 West Lombard Street
BALTIMORE, MD.
Telefonas: Buto: Gilmar 0361 Ofiso: Calvert 5896

